

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarverslag 2016

Algemeen Bestuur Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (per 31-12-2016)

Dhr. P.M. Bruinooge (Alkmaar), mw. O. Rasch (Bergen), dhr. W. Swart (Castricum), dhr. K.F. Schuiling (Den Helder), dhr. L. Dickhoff (Heerhugowaard), dhr. T.J. Romeyn (Heiloo), dhr. J.R.A. Nawijn (Hollands Kroon), dhr. J. Nieuwenhuizen (Langedijk), mw. M. van Kampen (Schagen), dhr. M.C. Uitdehaag (Texel), mw. M.L. Loef (adviserend lid namens provincie Noord-Holland)

Dagelijks Bestuur Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (per 31-12-2016)

Dhr. P. M. Bruinooge (Alkmaar), voorzitter; dhr. K.F. Schuiling (Den Helder), vice-voorzitter; dhr. J. Nieuwenhuizen (Langedijk), portefeuillehouder financiën; dhr. P.J. Post (RHCA), secretaris.

Regionaal Archief Alkmaar

Postbus 9232
1800 GE Alkmaar
072-8508200

Locatie studiezaal, kantoren en depotgebouw

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

info@archiefalkmaar.nl
www.archiefalkmaar.nl

Inhoudsopgave

VOORWOORD	5
BEHEREN VAN BETROUWBARE INFORMATIE	6
Toezicht op informatiebeheer	6
Omschakelen naar een digitale toekomst	7
ACTIEF PUBLIEKSBELEID	10
Digitaal publiek	10
Digitalisering	13
Sociale Media	15
Fysiek publiek	15
Activiteiten	16
Educatie	17
Cursussen en workshops	17
Scholen	17
Communicatie en PR	18
Publicaties	18
Historische sensatie	19
Tentoonstellingen	19
Rondleidingen	19
Lezingen	20
KLAAR VOOR DE TOEKOMST: BEHEER EN BEHOUD VAN DE COLLECTIE	21
Acquisitie	21
Restauratie en materieel beheer	22
Bewerking	23
Huisvesting en financiën	24
BESTUUR	25
PERSONEEL	26

Bijlagen

1 Resultaten benchmark archief-KPI's	29
2 Actief publieksbeleid	32
2.1 Digitaal publiek	32
2.2 Fysiek publiek	34
2.3 Educatie	36
2.4 Communicatie en PR	37
2.5 Historische sensatie	38
3 Stichting Vrienden van het Archief van Alkmaar e.o.	41
4 Ontvangen archieven in 2016	42
5 Ontsloten archieven in 2016	45
6 Aanwinsten beeldmateriaal in 2016	48
7 Ontsloten beeldmateriaal in 2016	49
8 Aanwinsten bibliotheek in 2016	50
9 Representatie	51

VOORWOORD

De wereld verandert snel, dat merken we ook in de wereld van archiveren en informatie-beheer. Had het archief vroeger een imago van een stoffige instelling waar nooit iets veranderde, tegenwoordig lijkt het er op dat er alles aan wordt gedaan om het tegendeel te bewijzen. Ontwikkelingen als automatisering, digitale beschikbaarstelling, open overheid en het duurzaam archiveren van 'digital born' archief zorgen ervoor dat de archivaris in de voorhoede van deze tijd mee moet lopen.

Daarbij is het een tijd van tegenstellingen. Enerzijds moeten er zoveel mogelijk data voor iedereen en altijd toegankelijk en uitwisselbaar gemaakt worden, anderzijds wordt de privacywetgeving steeds verder aangescherpt en krijgt de individuele burger meer mogelijkheden om zijn gegevens te laten 'vergeten'. Ook de betrouwbaarheid van de door de overheid verstrekte informatie wordt steeds belangrijker in deze tijd waarin er grote zorgen zijn over de invloed van 'fake news' en 'alternative facts'. In dit speelveld beweegt de archivaris zich ook. Naast de zorg voor het cultureel erfgoed zal een archiefdienst als het Regionaal Archief steeds meer meedenken over en meewerken aan een goede informatievoorziening van de aangesloten gemeenten en zorgen dat deze informatie voor de toekomst op een goede en betrouwbare manier bewaard en beschikbaar gesteld kan worden.

In het kader hiervan is het goed om te zien dat op dit gebied het afgelopen jaar belangrijke stappen zijn gezet. Het Algemeen Bestuur heeft de ruimte gecreëerd om te komen tot een e-depotvoorziening, die in 2018 operationeel moet zijn. Hiermee zal voor de gemeenten een belangrijke stap gezet worden richting het voltooien van de gehele keten van digitaal werken: de informatie die volgens de Archiefwet overgebracht moet worden naar een archiefbewaarplaats kan dan eigenlijk al direct na afhandeling in het e-depot geplaatst worden in plaats van dat de gemeente er nog zelf 20 jaar zorg voor moet dragen. Naast een efficiencyvoordeel kan dit ook leiden tot een kostenbesparing.

Een belangrijke gebeurtenis dit jaar was de aansluiting van de gemeente Texel per 1 januari. Alle oudere archieven zijn van Texel overgebracht naar Alkmaar. Tegelijkertijd is er door de digitalisering en ontsluiting op naam van veel geraadpleegde bestanden, zorg voor gedragen dat ook op Texel belangrijke bronnen voor de eigen geschiedenis voor de burger van huis uit te raadplegen zijn.

Het Regionaal Archief heeft dit jaar de dienstverlening richting burger en aangesloten overheden verruimd door een begin te maken met het aanbieden van 'scanning on demand', het op verzoek digitaliseren van dossiers die zich al in de archiefbewaarplaats bevinden. Een groot aantal dossiers betreffende bouwvergunningen is inmiddels digitaal beschikbaar. Het 'scanning on demand' kan voor gemeenten een grote besparing betekenen op het laten digitaliseren van papieren bestanden en biedt de burger een snelle service voor het opvragen en raadplegen van de dossiers.

Maar ook het papieren archief en de collecties zijn in 2016 niet vergeten. In het jaar-verslag is daar alles over terug te vinden, van het 'vlakken' van de collectie van 3.000 charters tot het digitaliseren van vele strekkende meters bevolkingsregister en oud-notarieel archief. Wie dit verslag doorkijkt, zal zien dat er veel gerealiseerd is, iets dat alleen mogelijk is dankzij het enthousiaste en betrokken team medewerkers van het Regionaal Archief Alkmaar.

Paul Post
Directeur Regionaal Archief Alkmaar

BEHEREN VAN BETROUWBARE INFORMATIE

Gemeenten hebben groot belang bij goed en betrouwbaar informatiebeheer. Dit is noodzakelijk om taken effectief uit te kunnen voeren en voor het afleggen van bestuurlijke en politieke verantwoording. In de Archiefwet 1995 staat omschreven hoe en waarom de overheid zorgvuldig om moet gaan met haar informatie. Kenmerken als authenticiteit, betrouwbaarheid en duurzame bewaring staan hoog in het vaandel als het gaat om overheidsinformatie.

Toezicht op informatiebeheer

Betrouwbare informatie is van groot belang voor het functioneren van een overheid en democratie. Om dat te kunnen garanderen houdt de gemeentelijke archiefinspecteur toezicht op het archiefbeheer en voert hij inspecties uit. Jaarlijks wordt aan de hand van de Kritische Prestatie Indicatoren het KPI-verslag over archiefbeheer uitgebracht aan het college van B&W van de gemeenten. Het college legt middels dit verslag bestuurlijke verantwoording af aan de gemeenteraad over de kwaliteit van informatiehuishouding en de mate waarin de gemeente aan archiefwettelijke eisen voldoet.

- In het kader van het toezicht op het niet-overgebrachte archief is geadviseerd en later verslag uitgebracht over de mate waarin de aangesloten gemeenten en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voldoen aan de hieraan gestelde wettelijke eisen. De verslaglegging wordt gebaseerd op de door de VNG ontwikkelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's).

Benchmark archief KPI's

Net als het voorgaande jaar is er weer een benchmark opgesteld, waarbij door middel van kleuren in één oogopslag duidelijk wordt hoe de gemeenten ten opzichte van elkaar presteren. Deze bestaat uit negen kerncompetenties, gerangschikt naar mate van prioriteit, zoals beoordeeld door het Regionaal Archief. Zo krijgen bijvoorbeeld het beschikken over voldoende mensen en middelen en het overzicht hebben van de informatiehuishouding een zwaarder gewicht.

Ten opzichte van vorig jaar hebben alle gemeenten progressie geboekt en kleurt de benchmark als gevolg hiervan een stuk 'groener'. De benchmark laat een positieve trend zien. De gemeenten besteden ruim voldoende zorg en aandacht aan de handhaving en verbetering van de kwaliteit van hun informatiehuishouding. Wel ligt er bij het merendeel van de gemeenten nog een reeks punten die aandacht behoeven en die planmatig opgepakt dienen te worden. Met name de verbetering en optimalisatie van de digitale informatievoorziening, waarin archieven in goede, geordende en toegankelijke staat op een duurzame wijze worden beheerd, vergt een structurele en consistente aanpak.¹

Frans (archiefinspecteur):

Het werken met de KPI's is een goed middel om de prestaties van gemeenten wat betreft de eigen informatiehuishouding onderling met elkaar te vergelijken. De op basis van de KPI's opgestelde benchmark kleurt dit jaar veel groener dan in 2015, waar ik erg blij mee ben. Het toont aan dat de gemeenten de eigen informatiehuishouding op veel punten hebben verbeterd.

¹ Zie bijlage 'Resultaten benchmark archief-KPI's' op pagina 29 voor de uitslag van de benchmark.

Inspecties

De volgende inspecties zijn uitgevoerd:

- Begin 2016 is er een integrale inspectie uitgevoerd bij de gemeente Texel, waarvan de bevindingen zijn gerapporteerd aan het college van B&W.
- De archiefruimten van de gemeenten Alkmaar en Heiloo zijn door de archiefinspectie geïnspecteerd om vast te stellen of deze voldoen aan archiefwet- en regelgeving.

Daarnaast heeft de gemeentelijke archiefinspectie in het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven de Sector Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland ondersteund in de uitvoering van zijn werkzaamheden door het uitwisselen van informatie en het indien nodig bijwonen van het zogeheten verificatiegesprek met de gemeenten.

Advies

De archiefinspectie geeft binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving advies over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer. Ook in 2016 speelde vervanging een grote rol bij gemeenten. Bij veel gemeenten is bij het archiefbeheer sprake van een hybride situatie en het beheren van in feite twee archieven (analoog en digitaal) brengt extra kosten met zich mee. Het is daarom voor gemeenten wenselijk de hybride situatie achter zich te laten en volledig digitaal te gaan, onder meer door vervanging van papieren door digitale dragers. Het Regionaal Archief ondersteunt deze ontwikkeling, mits de inrichting van de digitale informatiehuishouding op orde is. Om dat te bewerkstelligen moeten gemeenten grip krijgen op de digitale informatie in *alle* gemeentelijke systemen, dit in samenwerking met afdelingen als DIV en Informatisering & Automatisering.

- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft de archiefinspectie de ontwikkelingen gevolgd bij de BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo) en waar nodig kaders gesteld en advies gegeven.
- De archiefinspectie heeft het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer.
- Op grond van het Besluit Informatiebeheer van de gemeenten Castricum, Heerhugowaard, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Texel en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft de archivaris advies uitgebracht over het voorgenomen besluit om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties.

Omschakelen naar een digitale toekomst

De overheid schakelt steeds meer over op volledig digitale werkwijzen. Digitalisering heeft uiteraard grote consequenties voor de informatievoorziening en het archiefbeheer. Om er voor te zorgen dat digitale informatie voor lange tijd raadpleegbaar blijft, is het van belang dat het Regionaal Archief en de lokale overheden al bij de inrichting van informatieprocessen samenwerken. Dit vraagt om een andere verhouding tussen gemeenten en het Regionaal Archief.

Naast het beheer over de overgebrachte archieven, het toezicht op de niet-overgebrachte archieven en de meer formele adviesrol, krijgt het archief een kennisfunctie op het gebied van het duurzaam beheren en beter toegankelijk maken van digitale informatie. Ook streeft het archief er naar om dienstverlening te ontwikkelen die enerzijds gemeenten ontlast en schaalvoordeel oplevert, en anderzijds overheidsinformatie beter

toegankelijk maakt voor zowel de ambtenaren van de aangesloten gemeenten als voor burgers en bedrijven.

Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilots en de plannen richting de realisatie van een e-depot, heeft het Algemeen Bestuur in 2016 besloten om ruimte te maken in de financiële begroting door de gemeentelijke bijdrage per 2017 te verhogen met 30 cent per inwoner. Hiermee is er voldoende ruimte gecreëerd om het benodigde personeel te werven zodat de volgende stap gezet kan worden. Per 2017 zal een extra adviseur digitale informatie/e-depot geworven worden.

Kennisnetwerk

Het Regionaal Archief is actief in verschillende landelijke kennisnetwerken, zoals werkgroepen van het landelijke archiefinnovatieprogramma Archief2020 en het overleg van Adviseurs Digitale Informatie. In deze netwerken leren wij van andere organisaties en delen wij kennis opgedaan in onze eigen projecten. Het programma Archief2020 is in 2016 geëindigd.

Ruud

(archiefassistent):

E-depot en scanning op demand zijn mooie nieuwe ontwikkelingen. Je moet op de toekomst voorbereid zijn. Mensen zijn er steeds meer aan gewend dat informatievoorziening digitaal plaatsvindt.

E-depot

De omschakeling van overheden naar digitale werkwijzen blijft een belangrijke prioriteit voor het Regionaal Archief. Vanaf 2014 wordt geëxperimenteerd met opname van digitale informatie in een e-depot. Medio 2016 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een verhoging van de bijdrage van gemeenten om deze werkzaamheden voort te zetten. Het Regionaal Archief heeft de opdracht gekregen van het Algemeen Bestuur om voorbereidingen te treffen voor de inrichting van een e-depot, opdat het digitaal informatiebeheer en de toegankelijkheid van digitale informatie van alle aangesloten gemeenten in gezamenlijkheid duurzaam kan worden geborgd. Doel is dat alle aangesloten gemeenten in 2018 gebruik kunnen maken van dit gezamenlijke e-depot.

In het kader van het e-depot zijn al voorbereidingen getroffen om de informatie bij de gemeenten voor te

bereiden op overbrenging naar een e-depot. Hiertoe is naast het reguliere overleg met de informatiemedewerkers van de gemeenten een e-depotbijeenkomst en een TMLO-bijeenkomst georganiseerd. TMLO staat voor 'toepassingsmodel lagere overheden', een metadatamodel dat de landelijke standaard zal moeten worden.

Project 3x3 afgerond

In juni 2016 hebben we het in 2014 gestarte pilot-project '3x3: duurzaam digitaal archiveren' afgerond. In dit project is gewerkt aan een koppeling van het DMS Corsa (leverancier: BCT) met de e-depotoplossing geleverd door leverancier Data Matters. De pilot 3x3 heeft veel opgeleverd: deelname in een landelijk kennisnetwerk, kennis op het gebied van e-depots, landelijke standaarden en digitale duurzaamheid, maar ook vooral de praktische ervaring van de samenwerking met verschillende partijen en leveranciers. Toch heeft de pilot ons ook het inzicht gebracht dat er nog een groot gat is tussen wensen en ideeën wat betreft het e-depot en de uiteindelijke realisatie ervan. Landelijke standaarden staan nog in de kinderschoenen en ook de markt voor e-depotvoorzieningen is nog niet voldoende ontwikkeld. Ook de techniek blijkt soms een drempel. Dit is echter geen reden om een afwachtende houding aan te nemen. Integendeel, we blijven met geïntensiveerde kracht werken aan de ontwikkeling van een e-depot, en de doelstelling om in 2018 een functionerend e-depot aan onze aangesloten archiefvormers te kunnen bieden, blijft van kracht.

Videotulen

Voor het tweede e-depotproject hebben we gekozen voor samenwerking met het Noord-Hollands Archief, om ook ervaring op te doen met de landelijke e-depotoplossing die is ontwikkeld door het Nationaal Archief en enkele grotere regionaal historische centra. De dataset 'Videotulen' van de gemeente Den Helder staat hier centraal. Deze term is een samentrekking van 'video' en 'notulen', en heeft betrekking op de audiovisuele registraties van raads- en commissievergaderingen die via internet te raadplegen zijn. Na een grondig vooronderzoek is beschreven hoe dit complexe informatiebestand bestaande uit audio-bestanden, videobestanden, tekstbestanden en gestructureerde data in de juiste samenhang aan het e-depot moet worden aangeleverd.

Verkenning

In de tweede helft van 2016 heeft het Regionaal Archief een verkenning uitgevoerd onder alle aangesloten gemeenten, waarbij de gemeentelijke behoeften rondom digitaal informatiebeheer in een e-depotvoorziening centraal stonden. Uit dit onderzoek bleek dat de gemeenten behoefte hebben aan een e-depot en bij de implementatie ervan advies en ondersteuning vanuit het Regionaal Archief verwachten. Gemeenten hechten vooral belang aan een goede aansluiting tussen e-depot en DMS of zaakstelsel. Wel is het applicatielandschap van de aangesloten gemeenten erg heterogeen: er zijn dus veel verschillende systemen waar het e-depot op moet aansluiten. Daarnaast bevestigde de verkenning dat gemeenten nog geen goed beeld hebben van de kwantiteit en kwaliteit van de informatie die in aanmerking komt voor opname in een e-depot.

E-loket Bouwdossiers

We zijn in april 2016 van start gegaan met de dienstverlening vanuit het E-loket bouw-dossiers bouwdossiers.archiefalkmaar.nl/. Bouwdossiers worden veelvuldig opgevraagd door zowel particulieren als gemeenteambtenaren, omdat ze informatie bevatten die van belang is bij bijvoorbeeld het kopen of verbouwen van een huis. Daarnaast zijn ze ook interessant voor de historisch geïnteresseerde bezoeker.

Het E-loket Bouwdossiers is een webportaal waarmee de dossiers van bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien. Op dit moment kunnen de bouwdossiers van de gemeente Den Helder vanaf circa 1900 tot 2010 online worden aangevraagd.

Digitaliseren op Verzoek

Als aangevraagde dossiers met bouwvergunningen nog niet zijn gedigitaliseerd, wordt dat tegen een vergoeding door medewerkers van het Regionaal Archief gedaan. Als een dossier al gedigitaliseerd is, blijft het via het E-loket toegankelijk en is inzage kosteloos. Het Regionaal Archief neemt met deze service zorg uit handen van gemeenten die hun bouwvergunningendossiers nog niet (volledig) hebben gedigitaliseerd. De gemeente hoeft dan geen risicovol digitaliseringsproject aan te gaan en er wordt alleen gescand en dus betaald voor daadwerkelijk opgevraagde bouwdossiers.

Vanaf 20 april 2016 heeft het Regionaal Archief **1.081** bouwdossiers van de gemeente Den Helder op verzoek gescand. Er werd **232** keer een dossier aangevraagd dat al digitaal beschikbaar was.

ACTIEF PUBLIEKSBELEID

Het Regionaal Archief voert een proactief publieksbeleid waarbij we mensen in ons werkgebied zelf opzoeken en actief naar buiten treden met onze collectie. Dit verslagjaar is dan ook zowel ingezet op digitalisering als op gebruik van social media en verbreding van de openingstijden en activiteiten voor fysieke bezoekers ingezet. Zo blijven we streven naar een steeds verdere vergroting van het publieksbereik.

Digitaal publiek

Digitale dienstverlening zorgt ervoor dat onderzoekers op afstand, dag en nacht hun werk kunnen doen. De website archiefalkmaar.nl biedt niet alleen digitaal toegang tot onder meer informatie over de organisatie, gebruiksvoorwaarden, de archieven en de bibliotheek, maar geeft ook de mogelijkheid tot het online zoeken in en het bekijken van bronnen. Bijvoorbeeld in databases zoals de gedigitaliseerde genealogische bronnen, beeldbank, krantenviewer en tijdschriftenviewer. De genealogische bronnen bieden inmiddels ruim **2,2 miljoen** records op naam.² De beeldbank bevat in totaal ruim **71.000** beelden.

In 2016 zijn – dankzij vrijwilligers – **86.436** genealogische akten ingevoerd met **181.542** namen.

In 2016 is de gemeente Texel aangesloten bij het Regionaal Archief, waarbij ook de Texelse archieven zijn overgebracht. Zowel de Bevolkingsregisters als de Registers van de Burgerlijke Stand van Texel zijn inmiddels op naam doorzoekbaar. Daarmee is het totale genealogische databestand uitgebreid met **117.403** records.

> M.C. Uitdehaag, burgemeester van Texel tekent voor toetreding onder toezicht oog van de voorzitter en de directeur van het RHCA.

Met deze getallen komen we tot het volgende overzicht van ingevoerde 'personen' in onze database:

Register	stand eind 2015	stand eind 2016	toename in 2016
Bevolkingsregisters	769.097	840.731	71.634
DTB	501.665	501.668	3
Burgerlijke Stand	246.025	291.800	45.775
Repertoria	411.008	592.550	181.544
Totaal	1.927.795	2.226.749	298.956

² Een persoon kan in meerdere digitale archiefstukken voorkomen, maar in één archiefstuk kunnen ook meerdere personen genoemd worden.

Door de transcriptiewerkgroep, bestaande uit vrijwilligers, zijn in 2016 **vijf** inventarisnummers getranscribeerd, terwijl andere vrijwilligers meegewerkt hebben aan het ontsluiten van de beeldcollectie.³

Het gebruik van archiefbronnen wordt door de toegankelijke website ook voor minder ervaren onderzoekers makkelijker. In 2016 heeft de website archiefalkmaar.nl dan ook:

- **287.790** unieke bezoekers gehad (2015: 338.000).
- Deze unieke bezoekers brachten samen **491.998** bezoeken aan archiefalkmaar.nl (2015: 540.017).
- Tijdens deze bezoeken zijn **4.206.290** pagina's bekeken (2015: 4.352.251).

De meeste bezoekers gebruikten de site voor het raadplegen van genealogische gegevens en de digitale kranten.

Ten aanzien van de digitale bezoekcijfers is er sprake van een stabilisering vergeleken met het voorgaande verslagjaar. Dit ondanks het feit dat er met de aansluiting van Texel een groei verwacht zou kunnen worden. De reden voor de stabilisering is het feit dat steeds meer van onze gegevens ook via andere websites te raadplegen zijn. Door de Wet Hergebruik Overheidsinformatie (WHO) is van overheidswege gestimuleerd om de beschikbare digitale data zo veel mogelijk te verspreiden en dus ook voor andere instellingen en ondernemers vrijwel om niet beschikbaar te stellen. Dit heeft onder meer geleid tot het opnemen van al onze genealogische data in de particuliere website Openarchieven.nl (139.021 paginaweergaven in 2016). Deze website richt zich, net als het al bestaande [WieWasWie](http://WieWasWie.nl) (website van het Centraal Bureau voor Genealogie', in 2016 37.828 gebruikers, 180.087 sessies en 633.713 paginaweergaven), op het aan het publiek beschikbaar stellen van alle beschikbare Nederlandse genealogische data middels een abonnementensysteem. Ook zijn verschillende onderdelen van de fotocollectie via Flickr beschikbaar gesteld en volledig vrij te downloaden. Dit past precies in het streven van de overheid dat 'in beginsel alle openbare overheidsinformatie zo gemakkelijk mogelijk beschikbaar moet zijn voor burgers en bedrijven. Deze openbare overheidsinformatie kan, naast het doel waarvoor zij is verzameld, waarde hebben voor partijen buiten de overheid. Op basis van overheidsinformatie kunnen nieuwe producten en diensten met uiteenlopende doeleinden worden ontwikkeld.'

Het Regionaal Archief blijft ook digitaal in beweging en is continu op zoek naar vernieuwingen en verbeteringen. In 2016 is een start gemaakt met de vernieuwing van de website van de archiefdienst. In de loop van 2017 zal de nieuwe website online staan.

Annemarie (dienstverlening):

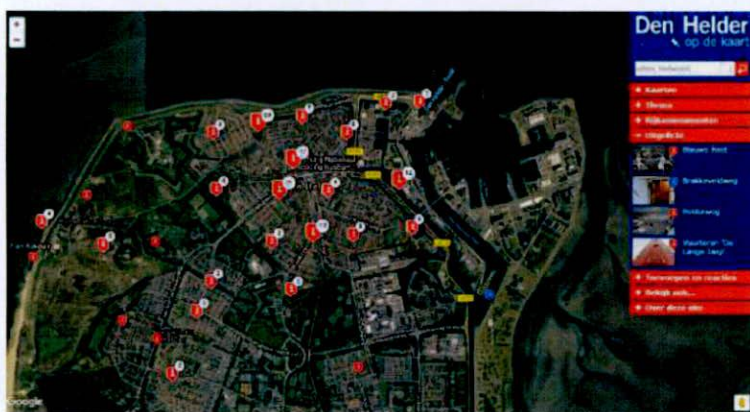
Tijdens het Symposium Notariële Archieven Amsterdam heb ik kennis gemaakt met het project Venice Time Machine. Ik was zeer onder de indruk hoe op basis van gedigitaliseerde archiefstukken een wijk in Venetië driedimensionaal gereconstrueerd is door de tijd heen. Je kunt zo heel mooi zien wat er door de eeuwen heen is veranderd. Daarbij zijn meteen met een muisklik de bijbehorende archiefstukken digitaal in te zien. Een inspirerend voorbeeld!

³ Zie bij 'Personeel' onder 'Vrijwilligers en werkgroepen' op pagina 28 voor een overzicht van de ontsloten akten en transcripties. En bijlage 'Ontsloten beeldmateriaal' op pagina 49 voor een overzicht van ontsloten beeldmateriaal.

Belangrijk in de digitale ontsluiting van bronnen is ook de samenwerking met de historische verenigingen gericht op het beheren en ontsluiten van hun collecties. Het gaat om de historische verenigingen van Bergen, Callantsoog, Den Helder, Schagen, Schermer-eiland en Sint Pancras, die hun beeldcollecties beheren via het beheersysteem Memorix Maior, gefaciliteerd door het Regionaal Archief.

Dit past in het streven om zoveel mogelijk samen te werken, waarbij ook genoemd moet worden het digitaal beschikbaar stellen van de tijdschriften van de historische verenigingen, waar bijna alle verenigingen uit onze regio aan deelnemen, inmiddels 17.

Naast de reguliere website beheert het Regionaal Archief verschillende 'op de kaart'-websites. Deze interactieve websites bieden verschillende partijen de mogelijkheid hun collectie te ontsluiten. Het Regionaal Archief gaat hierin graag de samenwerking aan met derden, zoals historische verenigingen en bibliotheken. In 2016 is het aantal sites verder uitgebreid. Er zijn nu 'op de kaart'-sites voor Alkmaar, Den Helder, Heerhugowaard en Heiloo. De sites voldoen duidelijk aan een behoefte. Naarmate er meer informatie aanwezig is, worden de sites ook meer bekeken. Op de website alkmaaropdekaart.nl waren de meest bekeken individuele locaties in het verslagjaar de voormalige Dominicuskerk, de Accijnstoren en V&D.

De website denhelderopdekaart.nl toont op speelse wijze historische informatie over Den Helder.

Nieuwe initiatieven

De start van een nieuwe website, historylab.nl, moet ook gezien worden in het kader van de wet Hergebruik Overheidsinformatie. Het doel van deze site is om mensen te inspireren over wat ze kunnen doen met de data die wij vrijgeven via Flickr (afbeeldingen), API's (genealogische data en afbeeldingen) of OAI-PMH aanvraag (inventarissen archieven). Niet alleen kunnen individuele burgers hier inspiratie opdoen om voor zichzelf iets leuks te doen met een individuele afbeelding, maar ook bedrijven en instellingen kunnen hier zien hoe ze hele datasets kunnen integreren in hun eigen websites. De lancering van deze website leverde veel media-aandacht op en leidde tot positieve reacties uit het werkveld. Het gebruik van de data is niet altijd meetbaar, maar we zien dat met name de afbeeldingen op Flickr veel aandacht krijgen, terwijl de koppeling naar onze datasets bijvoorbeeld gebruikt wordt door de website openarchieven.nl.

Naast het actieve gebruik van verschillende social media (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube, Google+, Snapchat, Flickr en Pinterest) is in 2016 een experiment gedaan met Snapchat. We probeerden een jongere groep mensen te bereiken (15-25 jaar). De snaps werden goed bekeken in verhouding tot het aantal volgers. Of dit gebruik leidt tot een regulier gebruik van dit medium is nog twijfelachtig.

Dit is wel het geval met Instagram, dat in 2016 echt een volwaardig onderdeel is geworden van de communicatiemix. We kregen daar **500** volgers bij en het gemiddeld aantal likes stijgt per maand.

Ook is gekeken naar het gebruik van interactieve kaarten op Thinglink als aanvulling op de 'Ik was erbij'-artikelen, blogs of actualiteiten. Dit bleek goed te werken en makkelijk inpasbaar in de blogs.

Gedurende het verslagjaar is steeds geprobeerd om, inspelend op de actualiteit, via de website met behulp van nieuwe technieken aandacht te vragen voor bepaalde onderwerpen. Via korte filmpjes op Youtube ('hands of history') werd uitleg gegeven over materiaal uit onze collectie. In oktober is veel materiaal over Alkmaars Beleg in 1573 online beschikbaar gemaakt, onder meer via blogs. In het archiefgebouw is een speciale 'beleglezing' georganiseerd, die veel bezoekers trok. De mix van online- en offline-activiteiten werd door het publiek erg gewaardeerd.

Still uit een van 'hands of history'- filmpjes op Youtube, met informatie over de beeld- en archiefcollecties van het Regionaal Archief.

Digitalisering

Ook in 2016 is er gewerkt aan verdere digitalisering van archieven en collecties bij het Regionaal Archief. Naast de reguliere activiteiten liepen er enkele projecten, zoals het Charterproject, het Metamorfozeproject Graft en de samenwerking met Familysearch. Door collecties digitaal te ontsluiten zijn ze voor een breed publiek en 24 uur per dag bereikbaar voor geïnteresseerden.

Vanwege de bezuinigingen was er de laatste jaren nauwelijks budget voor digitalisering van bronnen. Door het creëren van aanvullende fondsen, zoals het aanvragen van subsidies en het meedraaien in projecten van derden zijn we er toch in geslaagd een flink aantal projecten te realiseren.

Digitalisering

Gerealiseerd (uitgedrukt in pagina's)	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
bibliotheek (kranten, adresboeken, tijdschriften)	2.587	6.000	0
atlas (prenten, foto's, kaarten, tekeningen enz.)	5.653	3.000	8.650
archieven (m.n. genealogische bestanden)	300.000	5.000	700.000

Metamorfoze-project digitalisering oud-archief Graft

Dit jaar is een begin gemaakt met de digitalisering van de oudere archieven van Graft van 1348 tot ca. 1813. Het betreft in totaal 26 meter archief, het project heeft een doorlooptijd van twee jaar. Na digitalisering zullen deze archivalia via de website van het Regionaal Archief voor iedereen online te raadplegen zijn.

Met dit project is een bedrag van ongeveer twee ton gemoeid. Vanwege het nationale belang van dit archief heeft het landelijke Bureau Metamorfoze dat zich inzet voor het behoud van het papieren erfgoed, besloten het gehele project te financieren. Historici hadden de rijkdom van deze archieven al ontdekt. Zo schreef de bekende historicus Van Deursen in 1994 aan de hand van het vele archiefmateriaal een boek over de geschiedenis van Graft in de zeventiende eeuw onder de titel 'Een dorp in de polder'.

Bij de praktische uitvoer van het project is een extern bureau ingeschakeld, zodat het proces van het niet toegankelijk zijn van de archiefstukken zo kort mogelijk duurt. Het voorbereiden van de stukken voor digitalisering is in eigen huis gebeurd. Dit betreft met name het schoonmaken van de archiefstukken, het aanbrengen van verstevigingen en het ontkreukken van het papier.

Harry (dienstverlening):

Geweldig dat het Bureau Metamorfoze de historische waarde van de uiterst volledige archieven van Graft heeft onderkend. Voor ons publiek geeft het een grote meerwaarde om straks alle stukken uit de Grafter archieven digitaal te kunnen inzien. Wie weet komen er allerlei nieuwe publicaties uit voort!

Digitaliseringsproject bevolkingsregisters

De grote stijging bij het digitaliseren van archieven werd mogelijk gemaakt door de samenwerking met Familysearch, die in 2015 begon met het project 'digitalisering bevolkingsregisters'.

In 2016 is dit project afgerond. Familysearch heeft al onze bevolkingsregisters over de periode 1850-1920 gedigitaliseerd. Dit betekent dat nu het gehele bevolkingsregister over de periode 1850-1940 digitaal is in te zien. In voorgaande jaren heeft het Regionaal Archief zelf al de registers over 1920-1940 gedigitaliseerd en op naam ontsloten. Familysearch digitaliseerde aanvullend ook de bij het bevolkingsregister behorende woningkaarten en huisregisters over de periode 1850-1940, die in de eerdere digitaliseringsslag niet meegenomen waren. Het totale project omvatte circa 200.000 scans. In dit verslagjaar zijn circa **50.000** scans vervaardigd (100.000 pagina's). Familysearch heeft een deel van de beelden inmiddels geplaatst op de eigen website en heeft gratis kopieën van de scans geleverd aan het Regionaal Archief. De kopie-scans zullen door de archiefdienst in de loop van 2017 ook op de eigen website geplaatst worden. Bezoekers van het archief kunnen dan het gehele bevolkingsregister tot 1940 integraal raadplegen.

Digitaliseringsproject notariële archieven Alkmaar

In de loop van het jaar is door Familysearch begonnen met een volgend project, het digitaliseren van het Alkmaarse notarieel tot en met 1842. Het totale project omvat ongeveer 464.000 scans, waarvan aan het eind van het jaar **300.000** scans (600.000 pagina's) zijn gerealiseerd. Van deze scans heeft het Regionaal Archief gratis kopieën ontvangen. Ook deze zullen in de komende jaren via de website beschikbaar worden gesteld.

Digitalisering beeldcollecties

Ook enkele belangrijke beeldcollecties zijn gedigitaliseerd. Het betreft **3.000** foto's uit de gemeentelijke collectie van Den Helder, **4.000** foto's uit de collectie Piet Mooij (Bergen), **450** foto's uit de collectie van de Historische Vereniging Callantsoog, **350** glasplaatnegatieven en tekeningen uit de collectie Ponstijn en **850** glasplaatnegatieven uit de collecties Vos (Callantsoog) en die van de gemeente Alkmaar. In totaal betreft dit **8.650** items.

Daarnaast is er circa **5 uur** filmmateriaal gedigitaliseerd, onder meer uit de collectie Van der Feen de Lille. Van deze en eerder gedigitaliseerde beeldcollecties zijn er in het verslagjaar **6.650** beelden gepubliceerd in onze beeldbank.

Jesse (conservator beeldcollecties):

Het is fijn dat we dankzij de wet Hergebruik nu veel beeldmateriaal kosteloos ter beschikking kunnen stellen aan het publiek. Als de nieuwe website gereed is kan iedereen straks op een makkelijke manier oude foto's, tekeningen, prenten en kaarten downloaden.

Social media

Het Regionaal Archief maakt actief gebruik van social media om het publiek te bereiken. We spreken nieuwe doelgroepen aan – bijvoorbeeld jongeren – en kunnen onze collecties op vernieuwende manieren delen. Ook is de interactiviteit op social media vergroot. We zagen ook dit jaar een opgaande lijn in het aantal vragen over het archief en haar collecties via Facebook en Twitter. Alleen maar zenden is er niet meer bij, we ontvangen ook veel; berichten worden meer gedeeld en er wordt meer en uitgebreider gereageerd.

Twitter @ArchiefAlkmaar: **1.570** volgers.

Facebook Regionaal Archief Alkmaar: **3.871** vrienden.

Fysiek publiek

In 2016 heeft het Regionaal Archief in totaal **7.778** fysieke bezoekers ontvangen. Daarvan bezochten **3.557** personen de studiezaal om genealogisch of historisch onderzoek te doen. De overige bezoekers, **4.221** personen, kwamen voor activiteiten, cursussen/workshops, lezingen, rondleidingen en voor de vaste tentoonstelling.⁴

Het aantal fysieke bezoeken aan de studiezaal voor archiefonderzoek (3.557 bezoeken) is 4% lager dan in 2015 (3.700 bezoeken). Geconstateerd kan worden dat er structureel nog steeds sprake is van een daling van het fysieke bezoek, maar de daling is dit jaar veel minder geprononceerd dan in het vorige verslagjaar, toen de bezoekcijfers 12,4% gedaald waren ten opzichte van het jaar ervoor. Wellicht is er toch sprake van een zekere stabilisering.

- In het verslagjaar zijn weer vele publicaties en bijdragen in boeken, kranten, tijdschriften verschenen waarbij de archieven en collecties van het Regionaal Archief zijn gebruikt als bron.⁵ Veel positieve reacties werden weer ontvangen naar aanleiding van de wekelijkse rubriek 'Ik was erbij' in de streekeditie Alkmaar van het Noordhollands Dagblad. In deze door medewerkers van het Regionaal Archief verzorgde rubriek wordt aandacht besteed aan historische gebeurtenissen in het recente verleden.

⁴ Uitsplitsing: 1.200 bij activiteiten, 980 scholieren en leerlingen, 188 cursisten en bezoekers van workshops, 1.224 bezoekers van lezingen, 410 bezoekers van de vaste tentoonstelling en 219 deelnemers aan een rondleiding. De circa 5.000 bezoekers aan de Grote Kerk tijdens Open Monumentendag zijn niet meegerekend.

⁵ Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Fysiek publiek' op pagina 34 voor een overzicht van de publicaties.

Activiteiten

Het Regionaal Archief organiseerde in 2016 een aantal activiteiten op eigen initiatief. Deze werden bezocht door in totaal **348** personen.

In het voorjaar werd een middag georganiseerd over de geschiedenis van de regionale popmuziek, die 65 bezoekers trok. Het was een geanimeerde bijeenkomst, waar ook veel (oud-)musici aan deelnamen. Eveneens succesvol waren dit jaar de presentaties in het gebouw van het Regionaal Archief rond de viering van het Beleg van Alkmaar in 1573 en naar aanleiding van de ontdekking van een muurschildering van Alkmaar in 1573 en 1945 in een Alkmaars schoolgebouw. De presentaties werden bezocht door 83 personen. In samenwerking met de gemeente Alkmaar (afdeling Monumenten) werd in het verslagjaar een speciaal evenement georganiseerd rondom de telefoonbunker uit de Tweede Wereldoorlog bij Huize Voorhout in Alkmaar. De bunker was een dag lang geopend. Er was een kleine expositie te zien, medewerkers van het Regionaal Archief gaven uitleg. Via social media was van te voren veel aandacht gegenereerd. Het evenement bleek een enorme publiekstrekker. Maar liefst **852** mensen kwamen langs om de bunker te bezichtigen.

Mark (social media, website):

De openstelling van de bunker R616 in Alkmaar tijdens onze WO2-week was een enorm hoogtepunt. De hele dag lange rijen en veel media-aandacht. Het succes was voornamelijk te danken aan berichtgeving op de social media. Dat laat de kracht zien van deze media.

Het Regionaal Archief participeert ook in activiteiten waarbij cultuur of erfgoed lokaal, regionaal of landelijk onder de aandacht wordt gebracht. Zoals tijdens:

- Kunst tot de Nacht, waarbij **200** mensen de studiezaal bezochten. Tijdens deze culturele avond werd in het archiefgebouw een 'Cinéma Historique' georganiseerd. Historische films uit de collecties van het Regionaal Archief werden getoond in een zo authentiek mogelijke setting. De veelal stomme films werden geïntroduceerd door een 'explicateur' en begeleid door live pianomuziek.
- Open Monumentendag. Het Regionaal Archief was met een stand goed zichtbaar in de Grote Kerk, waar het centrale informatiecentrum was gevestigd. Er waren ongeveer **5.000** bezoekers.

Educatie

Het Regionaal Archief biedt (toekomstige) gebruikers van archieven cursussen, workshops en andere educatieve programma's aan om competenties eigen te maken die nodig zijn bij archiefonderzoek. We springen met ons cursussenaanbod in op het overbrengen van specialistische kennis die direct in verbinding staat met het gebruik van de collectie. Het Regionaal Archief heeft daarmee een uniek aanbod aan cursussen en workshops binnenshuis en op locatie. Dit jaar is bijvoorbeeld samengewerkt met KopGroep Bibliotheken op Texel en Bibliotheek Kennemerwaard in Alkmaar.

Cursussen en workshops

In 2016 namen **188** mensen deel aan een cursus, workshop of spreekuur.⁶ Naast de reguliere reeks cursussen in bijvoorbeeld oud schrift, werken met name de introductiemiddagen en de archief-sprekuren drempelverlagend. Onderzoekers met behoefte aan deskundig advies van een archief-medewerker krijgen tijdens het spreekuur persoonlijk begeleiding bij het vinden van nuttige bronnen bij hun historisch of genealogisch onderzoek. Dit sluit prima aan op de introductie-middagen voor beginnende archiefonderzoekers.

Onderzoek naar de bewoningsgeschiedenis van huizen, straten en wijken is de laatste jaren erg populair geworden. Het Regionaal Archief sloot hierop aan met workshops over het doen van onderzoek naar de geschiedenis van huizen, winkels en bedrijven. Ook werden specifieke workshops verzorgd over kadastrale en notariële archieven, die vooral voor bewoningsgeschiedenis van groot belang zijn. De workshops trokken in totaal **60** deelnemers.

Emmie (studiezaal en educatie)

De nieuwe aanpak voor de leerlingen van het voortgezet onderwijs werkt heel goed. We leggen van te voren basisliteratuur klaar over de vooraf met de docenten afgesproken onderwerpen, zodat de leerlingen meteen aan de slag kunnen en meer tijd hebben om zelf secundaire literatuur en archiefstukken te zoeken.

Scholen

Het Regionaal Archief draagt graag bij aan de kennisontwikkeling op het gebied van regionale geschiedenis van leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs. We stimuleren geschiedbeoefening onder kinderen en jongeren door middel van educatie-programma's. Onze overtuiging is dat ieder kind een keer in zijn schooltijd in aanraking moet zijn gekomen met het archief, net zoals velen een bibliotheek of museum bezoeken. De geschiedenis van de stad of het dorp waar de leerlingen opgroeien en in sommige gevallen de familiegeschiedenis van deze leerlingen ligt immers in het archief! Na een bezoek zijn ze op de hoogte van de soort informatie die ze hier – of in een andere archiefinstelling – kunnen vinden. Er is uiteraard veel meer te vinden dan alleen via internet beschikbaar is.

Zo zijn **353** middelbare scholieren (2015: 200) uit Alkmaar, Schagen en Bergen geholpen bij het schrijven van een profielwerkstuk⁷ of andere schoolopdrachten. Ook ontving het

⁶ Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Educatie' op pagina 36 voor een overzicht van de gegeven cursussen en workshops.

⁷ De hechte samenwerking met de scholen in het voortgezet onderwijs bracht ons op het idee reeksen van onderwerpen voor profielwerkstukken in een overzichtelijk bestand onder te brengen met vermelding van aanbevolen literatuur, beschikbaar beeldmateriaal en te raadplegen archiefstukken. Bij alle mogelijke

Regionaal Archief **627** basisschoolleerlingen (2015: 492). Het Regionaal Archief participeert in Cultuur Primair, het loket voor cultuureducatie in het primair onderwijs, een samenwerkingsverband van scholen, cultuuraanbieders en gemeenten in de regio Noord-Kennemerland.

De basisschoolleerlingen doorlopen een ochtendvullend programma waarbij zij leren welke archieven en collecties het Regionaal Archief in huis heeft, waarom deze worden bewaard en welke informatie er in te vinden is. Een belangrijk onderdeel hierbij is dat de scholieren ook daadwerkelijk kennis nemen van originele archiefstukken. De bezoeken vanuit het voortgezet onderwijs worden voorbereid samen met de docenten. Tijdens hun bezoek gaan de leerlingen na een algemene introductie op zoek naar gegevens over historische onderwerpen in de archieven en collecties van het Regionaal Archief.

Communicatie en PR

We streven ernaar met onze online platformen mensen te inspireren onze collecties te gebruiken. Daarom vinden we de zichtbare toename in interactiviteit op social media kanalen ook zeer geslaagd. We zijn actief geweest op Facebook, Twitter, Pinterest, Google+, Flickr, Youtube, Instagram, Tumblr, History Pin, LinkedIn en Wikipedia/wikimedia. Daarnaast dragen de traditionele media bij aan een breed publieksbereik. Persberichten worden gericht en met succes verspreid onder lokale en regionale media in het werkgebied.

Het Regionaal Archief verstuurde in 2016 in totaal **24** persberichten. Deze zijn, afhankelijk van het onderwerp, verspreid over lokale en regionale media in het werkgebied.⁸ Het nieuws werd onder meer overgenomen door NH Nieuws, Alkmaarsche Courant, Heldersche Courant, Texelse Courant, huis-aan-huis- en nieuwsbladen en Dichtbij.nl. Daarnaast werden in het Regionaal Archief opnamen gemaakt voor de uitzending Verborgten Verleden (uitzending te verwachten in 2017). Enkele van de punten waar in de pers aandacht voor was zijn: Bewegend Verleden (historische films uit onze collectie op internet i.s.m. de Alkmaarsche Courant), pop-up expo OII, bezoek aan de BB-bunker Schagen, historisch Alkmaar in VR en de ani-gif prijsvraag.

De digitale nieuwsbrief is populair en heeft inmiddels **675** abonnees (per 31-12-2016). Dit jaar ontvingen de abonnees 11 keer de nieuwsbrief. Daarnaast is er de papieren nieuwsbrief Archivia voor de Vrienden van het Regionaal Archief, die dit jaar twee keer is uitgebracht. Dit magazine blijft voorsnog op veler verzoek naast de digitale nieuwsbrief bestaan.⁹

Publicaties

Het Regionaal Archief wil graag laten zien welke informatie te vinden is in de archieven en collecties die de archiefdienst bewaart. Medewerkers van de dienst schrijven daarom artikelen gebaseerd op informatie uit de eigen collectie. Deze worden gepubliceerd in lokale kranten en in historische en genealogische tijdschriften.

projecten kan hieruit door docenten en leerlingen worden geput.

⁸ Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Communicatie en PR' op pagina 37 voor een overzicht van de verstuurde persberichten.

⁹ Zie de bijlage op pagina 41 voor meer informatie over de Vrienden van het Archief.

Zo verzorgt het Regionaal Archief wekelijks een aflevering van de populaire rubriek 'Ik was erbij' in het Noordhollands Dagblad, editie Alkmaarsche Courant. Naast de 'Ik was erbij'-rubriek verschenen er bijdragen van medewerkers in verschillende publicaties.

Historische sensatie

Het Regionaal Archief treedt graag naar buiten met de collectie om het publiek de door historicus Johan Huizinga zo mooi omschreven 'historische sensatie' te laten ervaren. Het gevoel in direct contact te staan met het verleden door het zien (en zelfs aan mogen raken) van een authentiek archiefstuk is een belevenis. Door middel van rondleidingen door depotruimten, lezingen en tentoonstellingen delen we de collectie van het Regionaal Archief actief.

Tentoonstellingen

Het Regionaal Archief beschikt over een expositieruimte waar een vaste tentoonstelling is ingericht over de archieven en collecties. De gratis te bezoeken tentoonstelling trok in 2016 **circa 410** bezoekers. Ook verzorgde het Regionaal Archief extern tentoonstellingen of leverde hier een bijdrage aan.¹⁰

Bij een aantal tentoonstellingen in het Stedelijk Museum Alkmaar is in meerdere of mindere mate geassisteerd door medewerkers van het Regionaal Archief. De assistentie bestond uit historisch onderzoek en/of de levering van replica's of bruiklenen uit de collectie.

Met name voor de tentoonstelling 'Picasso in Holland. Les belles Hollandaises' is door medewerkers van het Regionaal Archief veel werk verzet. Deze tentoonstelling was gewijd aan het verblijf van Picasso in 1905 in onder meer Alkmaar, Schoorl en Schoorlham en werd begeleid door een historische publicatie. De tentoonstelling was zeer succesvol en leidde tot bezoekersrecords. Hiermee werd ook de lokale geschiedenis, middels vele bronnen uit onze collectie, voor het voetlicht gebracht. Andere tentoonstellingen van het Stedelijk Museum Alkmaar waaraan werd meegewerkt waren 'Vleidend penseel' over de schilder Caesar van Everdingen en de tentoonstelling 'Het Lutherse kastje'.

Ook aan tentoonstellingen van andere organisaties is medewerking verleend, meestal in de vorm van bruiklenen.

Ter nagedachtenis aan de Joodse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog heeft de Stichting Stolpersteine Alkmaar het initiatief genomen gedenkstenen te plaatsen. In 2015 zijn de eerste 26 stenen geplaatst.

Ook dit jaar zijn er herdenkingsstenen geplaatst. Op 12 september werden op 7 verschillende adressen in de omgeving van het Emmakwartier 21 stenen geplaatst. Bij de herdenkingsceremonie was directeur Paul Post een van de sprekers.

Rondleidingen

Negen keer heeft een groep genoten van een rondleiding door het pand aan de Bergerweg, met een totaal van **198** mensen. Tijdens een rondleiding worden zowel de studiezaal als de vaste expositieruimte en het showdepot aangedaan. Daarbij staat steeds het gebied centraal waaruit de groep afkomstig is.¹¹

Ook in 2016 zijn er werkbezoeken geweest vanuit de gemeenten en de Provincie Noord-

¹⁰ Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Historische sensatie' op pagina 38 voor een overzicht van de tentoonstellingen waar het Regionaal Archief een bijdrage aan leverde.

¹¹ Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Historische sensatie' op pagina 38 voor een overzicht van rondleidingen.

Holland. Een groep ambtenaren van de gemeente Texel (20 personen) kwam op bezoek naar aanleiding van de aansluiting bij het Regionaal Archief. De nieuwe provinciale gedeputeerde Duurzaamheid, Bestuur en Cultuur van de Provincie Noord-Holland, Jack van der Hoek, bracht een werkbezoek aan het Regionaal Archief.

Lezingen

Medewerkers van het Regionaal Archief geven regelmatig lezingen buitenshuis. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de eigen collecties en archieven. Zo zijn er film- en foto-avonden gehouden en lezingen gegeven over en met de collectie van het Regionaal Archief. In totaal bezochten circa **835** mensen deze bijeenkomsten. Het betrof lezingen over onder meer het Beleg van Alkmaar in 1573, de geschiedenis van het Alkmaarse Victoriepark, strafrecht in vroeger tijd en de geschiedenis van de fotografenfamilie Jonker. Voor huwelijksjubilarissen in het Alkmaarse stadhuis werden presentaties verzorgd over de jaren vijftig.

Het Regionaal Archief participeert in de Werkgroep Cultuurhistorie van de Stichting UIT-IN-ALKMAAR. Deze organiseert onder meer jaarlijks een lezingencyclus onder de naam het Alkmaars Historisch Café. In totaal bezochten **389** mensen een lezing.¹²

Zeer goed bezocht werden de lezingen van Hans Goedkoop over de 19de eeuw, Martijn Akkerman over historische juwelen en Michiel Bartels over nieuwe ontwikkelingen in de archeologie rond de Westfriese Omringdijk. Andere onderwerpen die tijdens de lezingen aan bod kwamen waren historische meubels, het boek 'Harer majesteits loyaalste onderdaan' van Sytze van der Zee, de watersnood van 1916 en de familie Van Brederode in onder meer Heerhugowaard.

¹² Zie bijlage 'Actief publieksbeleid' onder 'Historische sensatie' op pagina 38 voor een overzicht van de lezingen gegeven in het kader van het Alkmaars Historisch Café.

KLAAR VOOR DE TOEKOMST: BEHEER EN BEHOUD VAN DE COLLECTIE

De collectie van het Regionaal Archief blijft groeien. Daar zorgt in de eerste plaats de wettelijk verplichte overbrenging van overheidsarchieven van twintig jaar en ouder voor. Daarnaast hebben we als taak de geschiedenis van de aangesloten gemeenten op representatieve wijze te documenteren. Dat doet het Regionaal Archief door het verwerven van particuliere archieven, historisch beeldmateriaal en publicaties uit en over het verzorgingsgebied.

Acquisitie

Het Regionaal Archief ontvangt gedurende een jaar honderden meters aan archiefmateriaal, foto's, boeken, prenten, kranten, films, publicaties, etc. van gemeenten, particulieren en bedrijven uit het werkgebied. De acquisitie vindt zowel passief als actief plaats. In het laatste geval gaan we op zoek naar archieven/collecties die hiaten in de collectie kunnen opvullen. Dat kan een onderwerp betreffen waar nog weinig van bewaard is, maar ook collecties en archieven uit een bepaald gebied, of van bepaalde verenigingen, stichtingen, bedrijven, families of personen.

Het afgelopen jaar heeft een absoluut record laten zien aan binnengekomen archieven. Terwijl de collectie in andere jaren gemiddeld met 300 meter groeit, ontvingen we dit jaar ruim **1500 meter** (!) archief. Een groot deel hiervan bestond uit de bouwvergunningen van een aantal gemeenten.

Het Regionaal Archief heeft in het afgelopen jaar de volgende archieven en collecties verworven:

- Overheidsarchief: 1459,2 meter¹³
- Particuliere archieven: 71,8 meter
- Bibliotheekcollectie: 405 titels
- Beeldcollectie: 77 aanwinsten

Bij de overheidsarchieven zien we dat naast de bouwvergunningen er ook steeds meer archief van recentere datum (vervroegd) overgebracht wordt. Nu de gemeenten steeds meer digitaliseren, willen ze van het papier af. Ook bij fusies en samenwerkingen wordt gekozen voor versnelde overbrenging van archief. We zullen dus de komende tijd nog steeds meer en recenter archief van de gemeenten ontvangen. Omdat dit materiaal regelmatig geraadpleegd moet worden dan het oudere archief, zal dit voor het Regionaal Archief ook tot extra werk leiden. Via 'digitalisering op verzoek', waarbij ambtenaren tegen vergoeding van de kosten stukken kunnen laten scannen, wordt in deze extra behoefte voorzien.

Willy (acquisitie particuliere archieven)

Ook particulieren, verenigingen en bedrijven hebben tegenwoordig te maken met het bewaren van digitale archiefstukken. Steeds meer wordt digitaal gewerkt, maar men heeft vaak geen idee over het duurzaam opslaan van de gegevens. Graag adviseren wij daarin, zodat het cultureel erfgoed van de toekomst nu al veilig gesteld wordt. Dat is zeer dankbaar werk!

¹³ Zie voor een overzicht van geacquireerde overheids- en particuliere archieven bijlage 'Ontvangen archieven in 2016' op pagina 42. Zie voor aanwinsten van bibliotheek- en beeldcollectie de bijlagen 'Aanwinsten beeldmateriaal in 2016' op pagina 48 en 'Aanwinsten bibliotheek in 2016' op pagina 50.

Hoewel elk nieuw verworven archiefstuk, boek of foto een belangrijk onderdeel vormt van de collectie, zijn er altijd extra bijzondere aanwinsten.

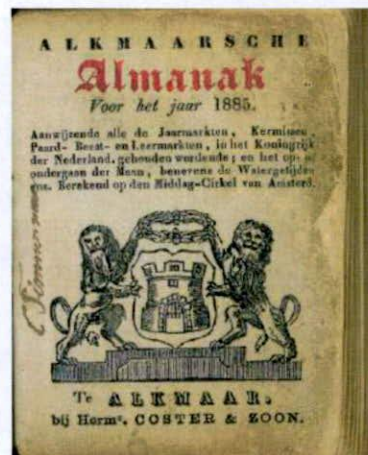
Bij de verworven archieven is speciale aandacht op zijn plaats voor de archieven van de gemeente Texel die in 2016 zijn overgebracht en dankzij de beschikbare inventaris direct goed doorzoekbaar en raadpleegbaar. Een bijzonder archief dat het Regionaal Archief heeft ontvangen, is het archief van de Protestantse Gemeente Wieringen, over de jaren 1597-2007. Ook het archief van de fruittuin Abdij van Egmond, de stichting Gaslicht-museum en het archief van de kunstenaar Jack Beemsterboer en de toneelvereniging Aurora te Stompnetoren zijn het vermelden waard.

De 'Collectie Piet Kager', een grote verzameling fotonegatieven uit de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw, vormde een belangrijke aanvulling op de beeldcollectie. Ook een serie van 115, veelal ingekleurde prentbriefkaarten van Den Helder, vulde een leemte in de collectie. Bijzonder was ook een 8mm filmpje dat heel mooi een 'aktie' van de Alkmaarse Kaasbouters in 1969/70 in beeld brengt. Ietwat luguber, maar niet minder uniek, is dat we voor de eerste keer een 'postmortem' fotoportret aan onze collectie hebben kunnen toevoegen.

De bibliotheek mocht twee zeldzame 'Alkmaarsche Almanakjes' in ontvangst nemen, uitgegeven door de Alkmaarse drukker Hermanus Coster in 1885 en 1892, en enkele werken uit het Vredeskirkje in Bergen aan Zee, waaronder een handgeschreven liturgie van de stichtster Marie van Reenen-Völter.

Marijke (bibliotheek):

Het is mooi om te zien dat bezoekers en organisaties die boeken willen afstaan ons steeds beter weten te vinden. Daardoor kunnen we soms bijzondere uitgaven die van historisch en cultureel belang zijn voor onze regio in onze collectie opnemen en bewaren voor de toekomst.

Restauratie en materieel beheer

Besmetting

Om de archiefdepots zo schoon mogelijk te houden worden testen uitgevoerd voorafgaand aan het inhuizen van nieuw archiefmateriaal. Wanneer het gaat om hoeveelheden van meer dan 3 strekkende meter archief wordt er ter plaatse gecheckt op biologische besmettingen en gekeken of alles in goede en geordende staat is en de verpakkingsmaterialen voldoen aan de kwaliteitseisen.

Indien er sprake is van een verdenking van zilvervis of actieve schimmelbesmettingen dan wordt het materiaal apart gehouden voor een behandeling met gammastralen. Dit wordt in nauw overleg met experts op dit gebied uitgevoerd. De behandelingen worden bij een gespecialiseerd bedrijf met een gemiddelde van 10 kGy uitgevoerd.

Testen zijn uitgevoerd op archief ter plaatse bij de volgende aangesloten gemeenten: Texel, Hollands Kroon, Den Helder, Heiloo, Alkmaar, Langedijk en Bergen.

Charterproject

Het in 2015 gestarte charterproject is in 2016 zo goed als afgerond. Het betrof het conserveren, fotograferen en ompakken van charters uit diverse archieven. Bij dit project staat het duurzame behoud en tevens de mogelijkheid tot raadpleging van de charters centraal. Tot circa 1800 werden belangrijke rechtshandelingen vaak op charters vastgelegd. We hebben er dan ook veel van in onze archieven. Een charter is een akte op perkament, waaraan een of meer zegels bevestigd zijn of ooit bevestigd zijn geweest. Er was bij de start uitgegaan van ongeveer 3.000 charters, perkamenten oorkonden van verschillend formaat en in diverse uitvoeringen. Het probleem was dat een deel nog op een oude, voor het materiaal ongunstige manier bewaard werd. Een deel was nog opgevouwen, aan elkaar geregen als lias of gebonden als een katern. Met name de charters, vaak voorzien van een kwetsbaar zegel, die zonder verdere beschermingsmaatregelen opgevouwen in een envelop werden bewaard, hadden daar flink onder te lijden.

Deze gevouwen charters zijn na een oppervlaktereiniging gevlakt. Dit gebeurde door ze te 'ontspannen', waarvoor ze een tijdje in een kast met hoge luchtvochtigheid werden gelegd. Daarna werden de charters onder gewicht en tussen filtreerpapier minstens een week gedroogd.

Na vlakking zijn de charters gefotografeerd, waarna ze veilig zijn geborgen. Daarvoor is gebruik gemaakt van speciale charterberging van zuurvrij karton en voor de zegels envelopjes van tyvek.

Wat betreft de conservering is het project zo goed als afgerond. Eind 2016 zijn er **ruim 3.000** charters gevlakt en conserverend geborgen in een berging waar ook ruimte voor het zegel is.

De aanwezige schade aan de charters is genoteerd, zodat ze gerestaureerd kunnen worden wanneer er tijd en ruimte beschikbaar is. Er zijn in totaal in eigen huis **8.816** digitale opnamen gemaakt, die in de loop van 2017 via de website beschikbaar zullen komen.

Bewerking

De verworven archieven en collecties worden na conservering beschreven zodat ze toegankelijk zijn. Dit betekent in veel gevallen dat het materiaal wordt verpakt in speciale

dozen die garant staan voor duurzame bewaring. Daarnaast worden ze ontsloten middels een archiefinventaris, plaatsingslijst of beschreven in een catalogus. Zo zijn er in 2016 in totaal **95** plaatsingslijsten en inventarissen bewerkt of nieuw vervaardigd.¹⁴

Memorix

Voor de ontsluiting van diverse collecties werkt het Regionaal Archief met producten van Picturae. Als archiefbeheersysteem en tevens als medium voor de raadpleging van de archiefinventarissen wordt 'Memorix Archieven' gebruikt. In 2016 is dit systeem, dat per 2015 was vernieuwd, verder ingepast, waarmee het nu naar tevredenheid werkt.

Voor de digitale beelden maakt het Regionaal Archief gebruik van het beheersysteem 'Memorix Maior'. De gedigitaliseerde archivalia, foto's, kaarten, prenten en andere beelden worden hierin beschreven en voorzien van metadata, waardoor publicatie op de beeldbank en binnen de genealogiemodule mogelijk is.

Huisvesting en financiën

Doordat er in 2016 veel archief is overgebracht door de gemeenten en de verhuur van depotruimten aan derden zo succesvol verloopt, is het nieuwe depot eind 2016 zo goed als vol. Om de capaciteit van het nieuwe depot nog iets te vergroten, is in 2016 een deel van de vaste kasten in het depot vervangen door rolkasten. Hiermee is ruim 400 strekkende meter toegevoegd.

Met regelmaat komen er verzoeken binnen voor de opslag van archiefmateriaal, zowel van (aangesloten) overheden als derden. Om aan deze vraag te kunnen voldoen is er gezocht naar aanvullende depotruimte zodat er een overloop gecreëerd kan worden. Op deze manier kan ook het financiële risico bij het vertrek van een of meer van de grote huurders opgevangen worden.

De werkzaamheden aan de klimaatinstallatie, zoals beschreven in de eerder vastgestelde optimalisatienota, zijn in 2016 voortgezet. Dit heeft geleid tot een nog efficiëntere inzet van de installatie, wat terug te zien is in een significant lagere energierekening.

¹⁴ Zie bijlage 'Ontsloten archieven in 2016' op pagina 45 voor een overzicht van de bewerkte en nieuw gereed gekomen plaatsingslijsten en inventarissen.

BESTUUR

Het Regionaal Archief Alkmaar is een zelfstandige organisatie in de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA). In deze regeling namen in 2016 tien gemeenten uit de regio's Noord-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland deel (namelijk: Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel). Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier neemt deel op basis van een bilaterale overeenkomst.

De nieuwste deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling is de gemeente Texel die zich per 1 januari 2016 aansloot.

Algemeen Bestuur

Samenstelling op 31 december 2016:

de heer P.M. Bruinooge (Alkmaar), voorzitter;

mevrouw O. Rasch (Bergen);

de heer W. Swart (Castricum);

de heer K.F. Schuiling (Den Helder);

de heer L. Dickhoff (Heerhugowaard);

de heer T.J. Romeyn (Heiloo);

de heer J.R.A. Nawijn (Hollands Kroon);

de heer J. Nieuwenhuizen (Langedijk);

mevrouw M. van Kampen (Schagen);

de heer M.C. Uitdehaag (Texel).

Adviserend lid:

mevrouw M.L. Loef (senior inspecteur Interbestuurlijk Toezicht, zitting namens Provincie Noord-Holland).

Op 13 juli en 23 november 2016 is het Algemeen Bestuur bijeengekomen.

Dagelijks Bestuur

Samenstelling per 31 december 2016:

de heer P. M. Bruinooge (Alkmaar), voorzitter;

de heer K.F. Schuiling (Den Helder), vice-voorzitter;

de heer J. Nieuwenhuizen (Langedijk), portefeuillehouder financiën;

de heer P.J. Post (RHCA), secretaris.

Op 6 april en 27 oktober 2016 is het Dagelijks Bestuur bijeengekomen.

PERSONEEL

Op 31 december 2016 bestond de formatie van het Regionaal Archief uit 14,66 fte. Twee medewerkers hebben het Regionaal Archief in 2016 verlaten: Jan van Baar wegens pensionering, Tessa Free is vertrokken wegens een nieuwe baan elders. Begin 2017 zullen deze vacatures worden vervuld. Jan van Baar ontving de 'Oud Alkmaar'-prijs van de Historische Vereniging Alkmaar, als dank voor zijn grote bijdrage aan de Alkmaarse geschiedschrijving, speciaal voor wat betreft de Tweede Wereldoorlog.

Medewerkers per 31 december 2016

Directie en ondersteunende functies:

de heer drs. P.J. Post, directeur,
mevrouw M. Huisman, managementassistent,
de heer M. Alphenaar, medewerker informatiebeheer en automatisering,
mevrouw B.F. Jansma, medewerker restauratie en conservering.

Team Dienstverlening:

de heer drs. H. de Raad, teamcoördinator,
vacature, medewerker dienstverlening,
mevrouw E.S. Snijders MA, medewerker dienstverlening,
mevrouw drs. A. Ettehoven, medewerker dienstverlening.

Team Bewerken en Behouden:

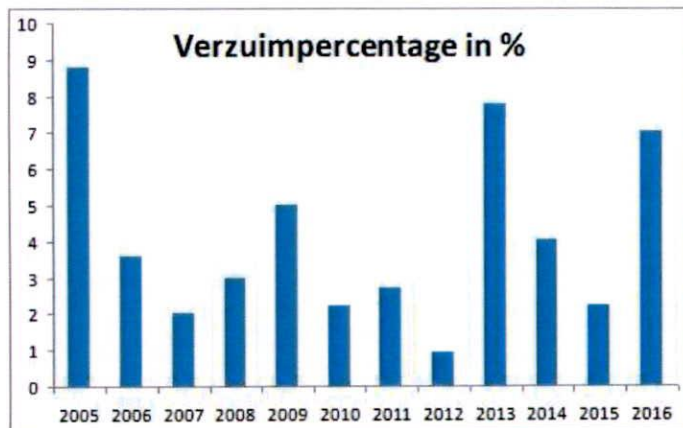
de heer drs. A. Zuurbier, teamcoördinator,
mevrouw W.L. Deimveld, medewerker archieven,
de heer R.T. Bankras, archiefassistent,
de heer J. van Dijl, conservator atlas,
vacature, medewerker atlas,
mevrouw M. Joustra, bibliothecaris,
mevrouw R.S. Meijer, medewerker bibliotheek
mevrouw A. van der Lek, medewerker e-depot en informatiebeheer,
de heer F.A. van der Horst, medewerker archiefinspectie.

Jan van Baar ontvangt de 'Oud Alkmaar'-prijs van de Historische Vereniging Alkmaar.

Verzuimcijfers

Het verzuimpercentage in 2016 was 7%.

Stagiairs

Het Regionaal Archief Alkmaar begeleidt graag stagiairs van de studie archivistiek en andere opleidingen. In 2016 hebben de volgende stagiairs stage gelopen bij het Regionaal Archief:

- Amy van Harten. Stagiaire 2de jaars Reinwardt Academie. Zij heeft zich bezig gehouden met o.a. Snapchat, Flickr, educatie, communicatie, dienstverlening en social media in het algemeen.
- Suzanne Hartog, stagiaire 4de jaars Reinwardt Academie. Zij inventariseerde en hield zich bezig met onderzoek naar zoekstrategieën van bezoekers van de archiefdienst.

Personeelsvertegenwoordiging

De personeelsvertegenwoordiging (PVT) is het medezeggenschapsorgaan binnen de organisatie en bestond op 31 december 2016 uit

Annemarie Ettekoven (voorzitter),
Frans van der Horst (secretaris),
Mark Alphenaar (lid, specialiteit ARBO),
Ambtelijk secretaris (notulen Overlegvergadering): Marijke Joustra.

Begin 2016 vond een herschikking van taken plaats binnen de PVT. Annemarie Ettekoven werd voorzitter na het vertrek van Renate Meijer en Frans van der Horst werd secretaris. Met ingang van de overlegvergadering van 4 juli heeft Marijke Joustra de taak van ambtelijk secretaris overgenomen van Miep Huisman.

Er vonden 5 overlegvergaderingen met de bestuurder plaats (15 februari, 11 april, 4 juli, 12 september en 14 november) De PVT voerde 8 x intern overleg, waarbij één maal een extern specialist aanwezig was t.b.v. financiële deskundigheidsbevordering. Onderwerpen die in 2016 aan de orde zijn geweest: jaarstukken, begroting, RIE, CAO, ARBO, individueel keuzebudget, beleidsplannen, formatie en organisatiestructuur.

De drie leden van de PVT volgden op 18 januari de basiscursus van één dag (SBI formaat) inzake de werkzaamheden van de PVT.

Vrijwilligers en werkgroepen

Het Regionaal Archief Alkmaar maakt graag gebruik van vrijwilligers en werkgroepen om haar bronnen op een steeds dieper niveau online te ontsluiten. Zo worden bronnen ook voor minder ervaren onderzoekers, alsmede onderzoekers op afstand, bereikbaar. Tevens betreft het Regionaal Archief zo actief mensen bij de lokale en regionale geschiedbeoefening.

Vrijwilligers ontsluiten zowel genealogische bronnen als de beeldcollectie. Ook is er een transcriptiewerkgroep die werkt aan transcripties van moeilijk leesbare, oude bronnen. De transcripties werden gepubliceerd op de website van het Regionaal Archief.

De vrijwilligers genealogie worden begeleid door aangestelde coördinatoren binnen de groep vrijwilligers. Deze voeren controles uit en helpen bij vraagstukken. Pas als een coördinator vastloopt, neemt hij of zij contact op met het Regionaal Archief.

- Op 31 december 2016 waren er **38** vrijwilligers, waarvan 35 vrijwilligers genealogie en drie vrijwilligers beeldcollectie.
- Op 31 december 2016 waren er **32** leden van een transcriptie werkgroep.
- Daarnaast werken **circa 30** vrijwilligers voor de verschillende historische verenigingen in het werkgebied via het beheersysteem 'Memorix Maior' om beeldmateriaal van deze verenigingen te ontsluiten, beheren en te publiceren. Zij worden hierbij door de conservator beeldcollecties begeleid.
- Er is in 2016 een coördinatorenoverleg van vrijwilligers genealogie gehouden op 17 mei 2016.
- Er is in 2016 een vrijwilligersdag geweest waarbij **23** vrijwilligers de tentoonstelling 'Vleidend Penseel' over de Alkmaarse schilder Caesar van Everdingen in het Stedelijk Museum Alkmaar hebben bezocht en zijn rondgeleid door museumconservator Christi Klinkert. Tijdens een lunch op die dag kregen de vrijwilligers een kerstattentie.
- In 2016 is door de vrijwilligers gewerkt aan de ontsluiting van **62** notariële repertoria, waarbij **86.436** akten met in totaal **181.542** namen zijn ingevoerd in de genealogiemodule van Memorix Maior.
- De transcriptiewerkgroep ontsloot de volgende archiefbronnen:
- vroedschapsnotulen Alkmaar 1598-1608 (inv.nr. 41 van het Archief van de stad Alkmaar van voor 1816);
- aantekeningen schilderkunst door Simon Eikelenberg (inv.nr. 390 van de Collectie Aanwinsten);
- historische aantekeningen uit deels verdwenen bronnen door Simon Eikelenberg (inv.nrs. 13, 14 en 16 van de Collectie Aanwinsten).

Bijlage 1 - Resultaten benchmark archief-KPI's 2015-2016

Elk jaar ontwikkelt het Regionaal Archief Alkmaar een benchmark. Deze benchmark is gebaseerd op de uitkomsten van de KPI-verslagen die de archivaris jaarlijks uitbrengt aan de colleges van B&W van de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling van het RHC Alkmaar. In dit verslag is op basis van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) een beeld geschetst van de kwaliteit van de informatiehuishouding en de mate waarin de gemeente aan de archiefwettelijke eisen voldoet. De uitkomsten van het KPI-verslag zijn per gemeente geïnventariseerd en vergeleken met de uitkomsten van de andere gemeenten. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een benchmark waarin de beoordeling per deelnemer is uitgewerkt en waarbij door middel van kleuren in één oogopslag duidelijk wordt hoe gemeenten ten opzichte van elkaar presteren.

Ten opzichte van vorig jaar hebben alle gemeenten progressie geboekt en kleurt de benchmark als gevolg hiervan een stuk "groener". De benchmark laat een positieve trend zien waar gemeenten ruim voldoende zorg en aandacht besteden om de kwaliteit van hun informatiehuishouding op orde te brengen. Wel ligt er bij het merendeel van de gemeenten nog een reeks punten die aandacht behoeven en die planmatig opgepakt dienen te worden. Met name de verbetering en optimalisatie van de digitale informatievoorziening, waarin archieven in goede, geordende en toegankelijke staat op een duurzame wijze worden beheerd, vergt een structurele en consistente aanpak.

Rekening houdend met huidige ontwikkelingen bij gemeenten voorziet het Regionaal Archief Alkmaar dat de benchmark ook voor komend jaar verder groen zal kleuren.

Onderstaande benchmark laat de situatie zien zoals opgemaakt in het voorjaar van 2016. Dit overzicht is gebaseerd op uitkomsten van het KPI-verslag uit de periode 2015-2016, dus het geeft niet de actuele stand van zaken weer.

Benchmark 2015-2016 (prioriteit + afweging)

Benchmark 2015-2016	Bergen		HHW		Den Helder		H. Kroon		Langedijk	
Middelen en mensen (H10)		90		90		90		90		45
Geordend overzicht (H3)		80		40		60		40		40
Digitale archiefbescheiden (H4)		52,5		35		35		35		35
Selectie en vernietiging (H5)		60		60		60		60		60
Kwaliteitssysteem (H2)		37,5		37,5		37,5		37,5		37,5
Lokale regelgeving (H1)		40		40		30		30		40
Overbrenging (H6)		30		30		30		30		30
Archiefruimte (H7)		20		20		10		20		20
Calamiteiten (H9, H8 vervalt)		10		10		7,5		5		10
Totaalscore		420		362,5		360		347,5		317,5

Benchmark 2015-2016

Beveiligingsniveau 2019-2020		Alkmaar		Heiloo		Texel		Castricum		Schagen	
Middelen en mensen (H10)		45		45		45		22,5		22,5	
Geordend overzicht (H3)		60		40		40		40		20	
Digitale archiefbescheiden (H4)		35		17,5		17,5		35		17,5	
Selectie en vernietiging (H5)		45		60		45		60		30	
Kwaliteitssysteem (H2)		37,5		37,5		25		25		25	
Lokale regelgeving (H1)		30		30		20		30		30	
Overbrenging (H6)		22,5		30		30		7,5		22,5	
Archiefruimte (H7)		20		10		20		20		15	
Calamiteiten (H9, H8 vervalt)		10		10		7,5		10		10	
Totaalscore		305		280		250		250		192,5	

Toelichting

De benchmark presenteert een schema met de negen kerncompetenties waar een gemeente archiefwettelijk gezien aan moet voldoen. Zij heeft als overheidsorganisatie de wettelijke verplichting om de gemeentelijke (papieren en digitale) archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren.

De archiefinspecteur heeft per kleur een score toegekend die loopt van 0 (rood) tot en met 10 (groen). In het onderstaande schema is elke waarde vervolgens met een bepaalde factor vermenigvuldigd. De kerncompetentie met hoogste prioriteit is vermenigvuldigd met factor 9, die met laagste prioriteit met factor 1. De gedachte hierachter is om het beeld per gemeente te nuanceren, ook als het gaat om de vergelijking tussen gemeenten onderling en hoe zij ten opzichte van elkaar scoren.

Middelen en mensen (H10)

Bij deze kerncompetentie is nagegaan of de gemeente beredeneerd kan aangeven, gelet op haar wettelijke taken voor de archiefzorg en het archiefbeheer, hoeveel middelen en mensen zij hiervoor ter beschikking stelt alsmede hun kwaliteitsniveau. De gemeente is als zorgdrager wettelijk verantwoordelijk voor de zorg en het beheer van archieven en dient hiervoor voldoende middelen en mensen beschikbaar te stellen. Kortom, dit zijn voorwaarden die het mogelijk maken om uitvoering te geven aan de hieronder benoemde kerncompetenties.

Geordend overzicht (H3)

Hier is de vraag gesteld of de ordening van (papieren en digitale) archieven op een zodanige planmatig wijze geschiedt zodat het systeem en de materialen de authenticiteit, context en toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archieven kunnen waarborgen.

Digitale archiefbescheiden (H4)

In het verlengde van de vorige kerncompetentie spitst deze competentie zich toe op de vraag in hoeverre de gemeente in kwestie systematisch werkt aan het (duurzaam) beheer van digitale archieven en of ze voldoet aan de specifieke wettelijke voorschriften.

Selectie en vernietiging (H5)

Bij deze kerncompetentie is bekeken of de gemeente zorgvuldig afweegt wanneer het bezit van archieven niet meer van belang is voor bedrijfsvoering, democratische controle en cultuurhistorie. Zo niet, dan moet zij conform wettelijke voorschriften haar archieven vernietigen.

Kwaliteitssysteem (H2)

Hier is getracht te achterhalen of de gemeente structureel werkt aan de kwaliteit(sverbetering) van haar informatiehuishouding.

Lokale regelgeving (H1)

Bij deze kerncompetentie is vastgesteld of de gemeentelijke regelingen voldoen aan de wettelijke eisen. De gemeente dient als zorgdrager voorzieningen te treffen waarin de archiefzorg (toezicht op en het beheer van archieven) wordt geregeld.

Overbrenging (H6)

Hier is de vraag gesteld of de gemeente het principe van de Archiefwet 'te bewaren archiefbescheiden na 20 jaar overbrengen, tenzij met redenen omkleed' correct in de praktijk brengt.

Archiefruimte (H7)

Hier is getoetst in hoeverre de fysieke en digitale bewaaromstandigheden bij de gemeentelijke organisatie op orde zijn.

Calamiteiten (H9, H8 vervalt)

Bij deze kerncompetentie is nagegaan of de gemeente plannen voor het behoud van de (te bewaren) archiefbescheiden bij bijzondere omstandigheden heeft gerealiseerd.

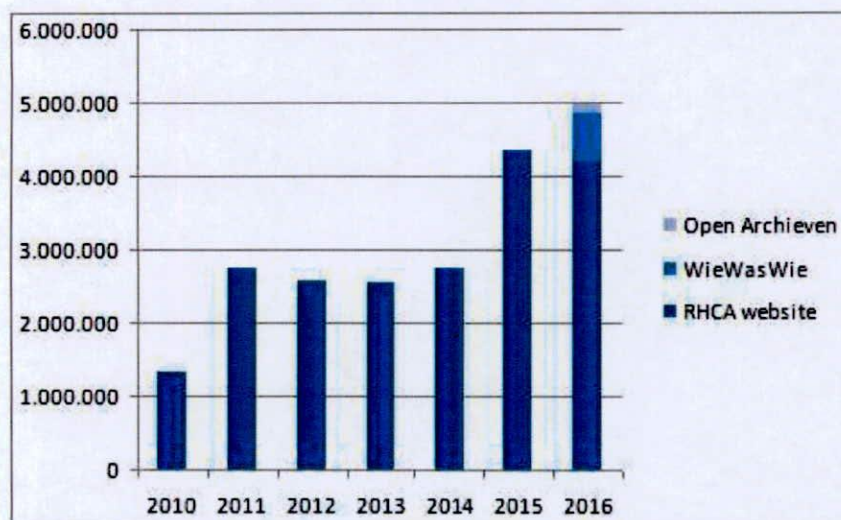
Bijlage 2 - Actief publieksbeleid

2.1 Digitaal publiek

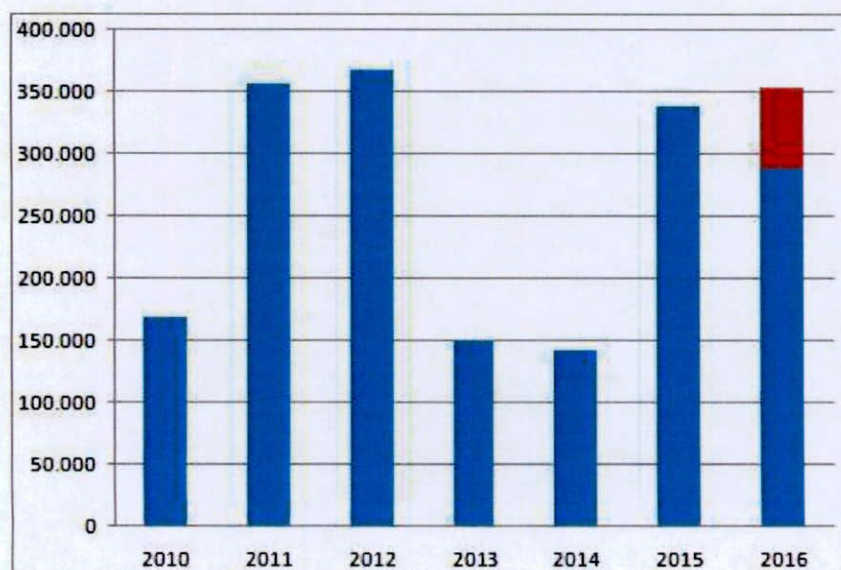
Bezoekcijfers

Ontwikkeling van het aantal paginaweergaven en het aantal unieke bezoekers voor de website archiefalkmaar.nl.

Grafiek 1: Paginaweergaven

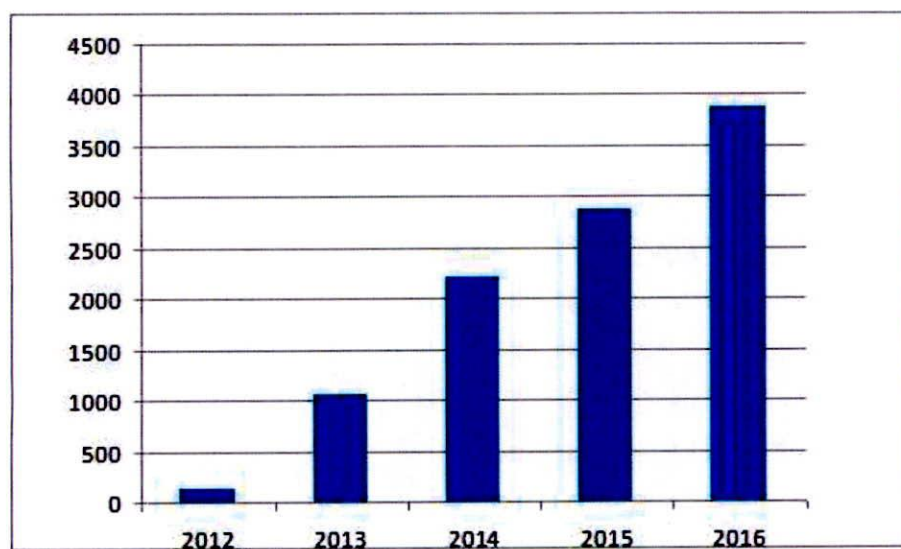

Grafiek 2: Unieke bezoekers

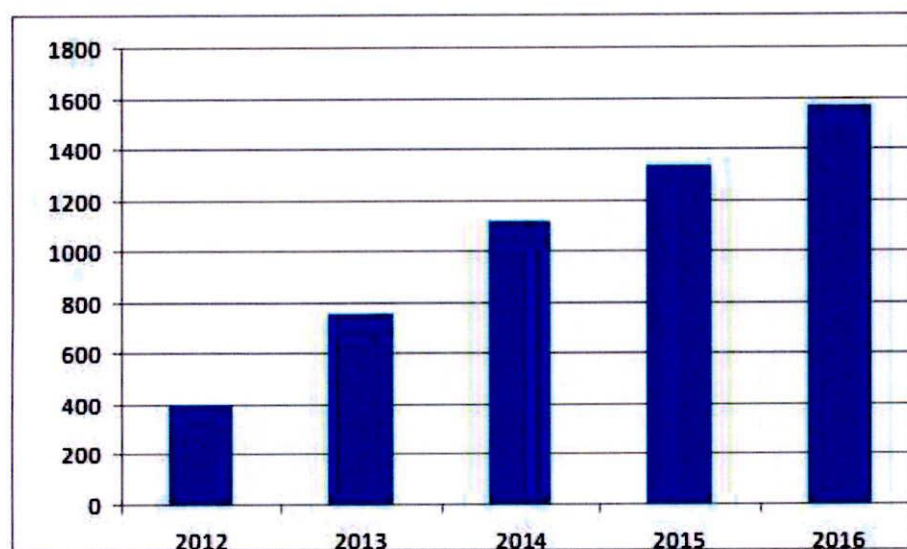

Volgers op Facebook en Twitter

Grafiek 3: Volgers Facebook

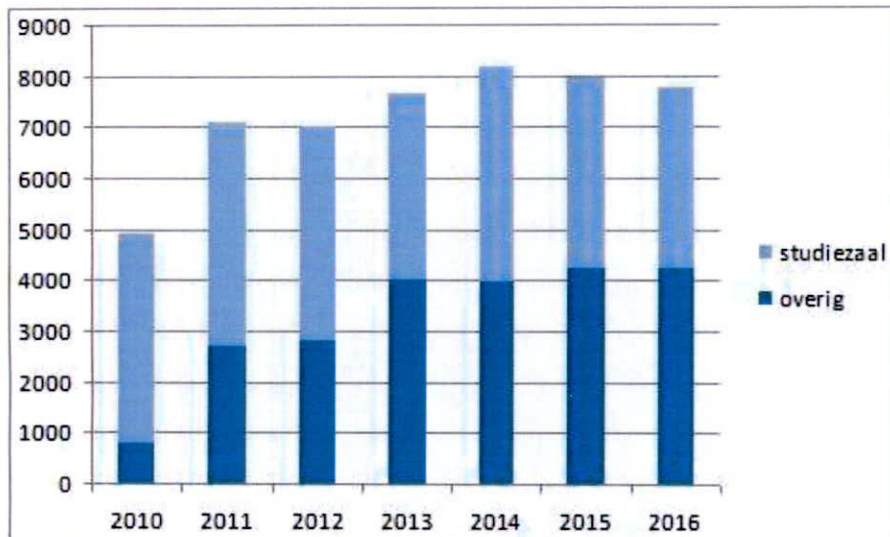

Grafiek 4: Volgers Twitter

2.2 Fysiek publiek

Bezoekcijfers

Gepubliceerde onderzoeken

Diverse bezoekers publiceerden onderzoeken waarbij gebruik werd gemaakt van de archieven en collecties van het Regionaal Archief Alkmaar. Naast vele artikelen in de tijdschriften van de historische en genealogische verenigingen verschenen de volgende publicaties:

200 jaar De Koning ... : ... en het begon in Puiflijk / samengesteld en nagegaan door Jaap de Koning. - [Plaats van uitgave niet vastgesteld] : Uitgeverij 't Packhuys, 1985.

Een aanzienlijke bibliotheek van een vrij nette statie : de boeken van de Corneliusparochie te Limmen / Judith Eilander. - [Plaats van uitgave niet vastgesteld] : Judith Eilander, 2013.

Achterlaten en opnieuw beginnen : vluchtelingen in Nederland, toen en nu / Elias van der Plicht. - Amsterdam : Prometheus, 2016.

Alkmaarders op de kaart : architect en idealist Jan Wils (1891-1972) / teksten: Rosa E. Bernhard en Bert Muis. - Alkmaar : Stichting Alkmaardersopdekaart, [2016]. - (Alkmaarders op de kaart ; 4)

Beziëld landschap : leven en werk van Johannes Warnardus Bilders (1811-1890) / Jeroen Kapelle (samenstelling). - Wageningen : Blauwdruk, 2016.

C&A : een familiebedrijf in Duitsland, Nederland en Groot-Brittannië 1911-1961 / Mark Spoerer ; Nederlandse vertaling [uit het Duits] door Jan Bert Kanon, Ronald Schrijber en Nannie Nieland-Weits. - München : C.H. Beck, 2016.

Caesar van Everdingen : schilder met een vleiend penseel (1616/1617-1678) / samenstelling en redactie Christie M. Klinkert en Yvonne Bleyerveld ; auteurs Christie M. Klinkert, Albert Blankert, Yvonne Bleyerveld ... [en anderen]. - Alkmaar : Stedelijk Museum Alkmaar, 2016.

Castricum en Bakkum tijdens de Tweede Wereldoorlog : deel 2: 1942-1944 / interviews, samenstelling en eindredactie John Heideman. - [Sint Pancras] : His Files, 2016.

Charters: conservering en digitalisering : masterscriptie / Juliet Baines. - [Amsterdam] : Juliet Baines, 2016.

Curieus kabinet : een zeventiende-eeuws pronkkabinetje van landgoed Nijenburg / Marloes Huiskamp. - Alkmaar : Stedelijk Museum Alkmaar, 2016.

Den Helder in de jaren 1900 tot 1919 / Marinus Vermooten. - Den Helder : Marinus Vermooten, 2016.

Dou : landmeters in Rijnland en Hollands Noorderkwartier, 1600-1680 / Diederik Aten, Jan de Bruin, Gert Kroese, Joke Manshanden, Paul Schevenhoven, Han van Zwet. - Heerhugowaard : Vrienden van de Hondsbossche, Kring voor Noord-Hollandse Waterstaatsgeschiedenis, 2016. - (Uitgaven van de kring van "Vrienden van de Hondsbossche" ; 33)

Dwars door de dijk : archeologie en geschiedenis van de Westfriese Omringdijk tussen Hoorn en Enkhuizen / redactie: Michiel H. Bartels ; auteurs: Michiel Bartels, Sander Gerritsen, Christiaan Schrickx ... [en anderen]. - Hoorn : Stichting Archeologie West-Friesland, 2016. - (Publicaties Stichting Archeologie West-Friesland ; 2)

Egodocumenten van Nederlanders uit de zestiende tot begin negentiende eeuw : repertorium / samenstelling Ruud Lindeman en Yvonne Scherf ; inleiding Arianne Baggerman en Rudolf Dekker ; redactie Rudolf Dekker. - Amsterdam : Panchaud, 2016.

Er stond een vrouw in de tuin : over de rol van vrouwen in het Nederlandse landschap / Anne Mieke Backer. - Rotterdam : Uitgeverij de HEF publishers, 2016.

Frits Kuiper (1898-1974) : doopsgezind theoloog : voordrachten en getuigenissen over Kuiper en een selectie van zijn brieven / verzameld en voor uitgave gereedgemaakt door Alle G. Hoekema & Pieter Post. - Hilversum : Verloren, 2016. - (Manuscripta mennonica ; 9)

Genealogie Van Egmond van de Nijenburg / Wim Schmelzer. - Haarlem : Wim Schmelzer, 2016.

Genealogie Van Egmont van Merenstein / Wim Schmelzer. - Haarlem : Wim Schmelzer, 2016.

Gerrit Willem van Blaaderen / Kees van der Geer. - Zwolle : Waanders, 2016.

Graven en begraven bij de Minderbroeders : een archeologische opgraving op de Paardenmarkt in Alkmaar / door A. Hakvoort, A. Griffioen, R. Schats & P. Bitter ; met bijdragen van: B. Beerenhout ... [en anderen]. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2015. - (Rapporten over de Alkmaarse monumentenzorg en archeologie [RAMA] ; 22)

Historische stadsbibliotheken in Nederland : studies over openbare stadsbibliotheken in de Noordelijke Nederlanden vanaf circa 1560 tot 1800 / onder redactie van Ad Leerintveld en Jan Bedaux. - Zutphen : Walburg Pers, 2016. - (Bijdragen tot de geschiedenis van de Nederlandse boekhandel. Nieuwe reeks ; 18)

Historische wandeling : een wandeling door de muzikaalste wijk van Alkmaar. - Alkmaar : Wijkvereniging Bergermeer, 2016.

Hotel Borst 100 jaar : 1915-2015 : de geschiedenis van een bijzonder familiehotel / idee en tekst: Lia de Ruyter. - [Plaats van uitgave niet vastgesteld] : Lia de Ruyter, 2015.

Jan was erbij : van ouwe taarten, oproerkraaiers, pedaalridders en geheime agenten : verhalen van Jan van Baar voor de rubriek "Ik was erbij" in de Alkmaarsche Courant, 2005-2016 / tekst- en beeldredactie: Marijke Joustra, Harry de Raad. - Alkmaar : Regionaal Archief Alkmaar, 2016.

Leonardus Kapiteijn (1876-1951) en de trek van de bollenkwekers van "De Zuid" naar "De Noord" : een mozaïek van verhalen / door Hans Kapiteijn Azn. - [Anna Paulowna : H. Kapiteijn, ca. 2016].

De lotgevallen van Geldolph Adriaan de Lange : het leven van een oproerkraaiër, 1773-1840 / Pieter Barth. - Haarlem : Pieter Barth, 2016.

De man die de wereld koffie leerde drinken / Jasper Houtman. - Amsterdam ; Antwerpen : Business Contact, 2016.

Mooi Schagen : een wandeling door het Schagen van toen / Harry Kooij. - [Wormerveer] : Stichting Uitgeverij Noord-Holland, 2016.

Pakhuis Dekker : een monument in Heiloo / Teus Twigt. - Arnhem : Syntax Beheer, 2016.

Picasso in Holland / Marilyn McCully, Gerrit Valk. - Zwolle : Waanders, 2016.

Pilgrimage and the liminal landscape in early modern Netherlandish art / Elissa Auerbach. - 2016. - Overdruk van: Formations of identity : society, politics and landscape / edited by Eileen Yanoviak and Floyd Martin. - Newcastle upon Tyne, UK : Cambridge Scholars Publishing, 2016. - Pagina 19-46.

Schaven aan Alkmaar : 25 jaar archeologisch onderzoek in beeld / Peter Bitter ; redactie Peter Bitter en Nancy de Jong-Lambregts. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2016.

Sporen van Spelberg : 90 jaar VPRO / door Willem Pekelder. - [Hilversum] : VPRO, 2016.

Stukjes van het centrum : opgravingen bij de Payglop, Langestraat en Gedempte Nieuwesloot in 2012 / Peter Bitter en Guus van den Berg ; m.m.v. Rob Roedema, Sjaak Waterlander en Karin Beemster. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar, 2016. - (Rapporten over de Alkmaarse monumentenzorg en archeologie [RAMA] ; 23)

"Te arbeiden aan een mooie zaak" : de geschiedenis van het "R.K. Verplegingsfonds", de onderlinge verzekering van katholieke verpleging in het St.-Elisabethziekenhuis te Alkmaar / voorwoord Jaap Hoogland ; inleiding Karel-Peter Companje. - [Hoorn] : Uniepers Uitgevers, 2016.

Tuinderijen van toen : Welgelegen in de Eilandspolder / Fred Hoek, Cora Ney & Eric Berkhout. - De Rijp : Oudheidkundige Vereniging Het Schermereiland, 2016.

Walk of history Alkmaar / illustraties en vormgeving Pauline Bakker, Katinka Krijgsman ; auteur Leen Spaans ; research Bert Muis ; vertaling [in het Engels] Wim Wassenaar. - Alkmaar : Gemeente Alkmaar ; Historische Vereniging Alkmaar ; WBA Ondernemersvereniging Alkmaar, 2016.

De wapens van het verzet : geweld, geweldloosheid en gender in de strijd tegen onderdrukking en vervolging / Marjan Schwegman. - Amsterdam : NIOD, 2016.

Weetjeskwartet Oudorperhout Alkmaar / samengesteld door de Stichting Oudorperhout. - Alkmaar : Stichting Oudorperhout, [2016]. - Kwartetspel.

De wedergeboorte van een moffenmeid : een verzwegen familiegeschiedenis / Jan Hopman. - [Meppe] : Just Publishers, 2016.

Zuid-Scharwoude en de buitendijkse Zuid-Scharwouder polder : meer dan 4 eeuwen water- en veldnamen / samenstelling: veldnamen: Gerard Boekel m.m.v. Klaas Bak en Jacob Keizer ; bebouwing: Marianne Teunis. - [Noord-Scharwoude] : Stichting Coördinatie Onderzoek Oud Geestmerambacht, 2016.

2.3 Educatie

Cursussen en workshops

Overzicht van de gegeven cursussen en workshops bij het Regionaal Archief en in samenwerking met partners:

Cursus Oud Schrift (10 lessen) , 13 deelnemers.

Introductiecursussen/archiefsprekuren, totaal 70 deelnemers.

Workshop 'Verborgene Verleden' (genealogie). Deze workshop is dit jaar zowel in Alkmaar gehouden (op 17 en 24 maart), als op Texel (20 en 27 oktober). In totaal waren er 29 cursisten.

Workshop 'Op zoek naar gegevens over huizen, winkels en bedrijven'. Deze workshop is dit jaar twee keer gegeven in Alkmaar (25 februari en 18 april) en een keer op Texel (19 mei). In totaal waren er 44 cursisten.

Workshop kadastrale archieven. Deze workshop is dit jaar twee keer gegeven in Alkmaar, op 10 maart en 23 mei. Er waren in totaal 18 deelnemers.

Workshop notariële en oud-rechterlijke archieven. Deze workshop is dit jaar twee keer gegeven, op 22 maart en 30 mei. Er waren in totaal 14 deelnemers

Het totaal aantal deelnemers aan de cursussen en workshops komt uit op 188.

Scholen

Het Regionaal Archief ontving 353 (2015: 200) middelbare scholieren van onder meer het Regius College te Schagen, de Berger Scholengemeenschap, het Jan Arentsz en het Murmellius Gymnasium. Zij zijn geholpen bij bijvoorbeeld het schrijven van een profielwerkstuk en zij werkten aan regionale en/of lokale onderzoeksprojecten. Het Regionaal Archief ontving 627 (2015: 492) basisschoolleerlingen uit onder meer Heerhugowaard en Alkmaar. Voor de leerlingen uit Heerhugowaard is het bestaande lespakket aangepast aan de plaatselijke thema's.

2.4 Communicatie en PR

Traditionele media

Persbericht 'Archiefstukken begin Tweede Wereldoorlog openbaar', in: Alkmaar Centraal, Alkmaars Weekblad, Alkmaars Nieuwsblad.

Persbericht Overdracht fotoarchief Cor Mooij, Alkmaarsche Courant, RTVNH, Uitkijkpost, Dichtbij, RTV80, De Duinstreek, Alkmaars Weekblad, Contact met de Egmonden, Alkmaar op Zondag.

Cursusaanbod eerste helft 2016, Radio Texel (radio-interview), Texelplaza, Alkmaarsche Courant, De Duinstreek, De Uitkomst, Alkmaars Weekblad, Alkmaar op Zondag.

Den Helder op de Kaart, Den Helder op Zondag, Erfgoedstem.

Lezing Hans Goedkoop 22 maart Alkmaars Historisch Café, Alkmaars Weekblad,, Alkmaarsche Courant, Alkmaar op Zondag, CompleetFM.

Aprilactiviteiten, Alkmaars Weekblad, Alkmaar op Zondag.

Op zoek naar eigen geschiedenis bij Dag en Dauw, Alkmaars Nieuwsblad.

Lezing Sytze van der Zee 21 april Alkmaars Historisch Café, Alkmaarsche Courant.

Bouwdossiers Den Helder.

Openstelling Bunker Wilhelminalaan 7 mei (Facebookevenement), Alkmaars Weekblad, Alkmaar Centraal, Noord-Hollands Dagblad/Alkmaarsche Courant.

Pop-up expo Tweede Wereldoorlog, Alkmaars Nieuwsblad, Alkmaarsche Courant, Noord-Hollands Dagblad/Alkmaarsche Courant, Alkmaars Weekblad.

Mei-activiteiten (stamboom aanvullen), Alkmaars Nieuwsblad, Alkmaars Weekblad, De Uitkomst.

Historisch Café lezing Jacques Laureys Watersnood 1916, RTV Noordkop, Alkmaars Weekblad, Alkmaarsche Courant.

Inloopmiddag regionale muziekhistorie (voorjaarsevent) vrijdag 27 mei, Alkmaars Nieuwsblad, Alkmaars Weekblad, Alkmaarsche Courant, PeWi's Nieuwspagina, Website Werkgroep Oud-Castricum, Alkmaar Centraal, Osuradio.

Artikel n.a.v. Vriendenuitje naar Schagen d.d. 10 juni 2016, Schager Courant.

Presentatie muurschildering, Alkmaars Nieuwsblad, Alkmaars Weekblad, Alkmaarsche Courant, Osuradio.

Educatief aanbod 2e helft 2016, Alkmaar op Zondag, Pewinieuws, Alkmaar Vandaag, Alkmaars Weekblad, De Uitkomst, Coedijcker Ban, Alkmaar Centraal.

Metamorfoze digitalisering archieven Graft, Alkmaarsche Courant, De Uitkomst, Osuradio, Alkmaars Weekblad, Alkmaars Nieuwsblad.

Historisch Café Carly Misset .

Beleglezing, Alkmaar op zondag .

Stuk van het Jaar – reisjournaal, SchagenFM, Schager Courant, Heldersche Courant, Alkmaars Nieuwsblad, Omring Express.

Cursus stamboomonderzoek Texel, Texelplaza, Texelse Courant.

Lezing Historisch Café Martijn Akkerman.

Bezoek Montessorischool Heerhugowaard, De Koerier, Heerhugowaards Nieuwsblad (dinsdag 8 november 2016).

Lezing Historisch Café Michiel Bartels, Alkmaars Weekblad .

Dag en Dauw rondleiding, Alkmaars Weekblad, Alkmaars Nieuwsblad.
Opendata Anigif, Alkmaarsche Courant, Heldersche Courant, Alkmaars Weekblad,
Alkmaars Nieuwsblad.
Interview voor en in nieuwsbrief Erfgoed Alkmaar met Paul, Mark, Benita, Jesse, Emmie en
Harry – december 2016.
Schenking Buk-Buk.

Mediamomenten in 2016

Donderdag 28 januari, Radio Texel naar aanleiding persbericht cursussen en workshops.
Woensdag 8 juni, Interview met o.a. Mark over Alkmaar in VR door Gamedia.
Donderdag 13 april, Oud Alkmaar Prijs Jan van Baar.
Afscheid Jan van Baar, artikel in de Alkmaarsche Courant.
Documentaire over Picasso in Nederland, bij de tentoonstelling in het Stedelijk Museum
Alkmaar, uitgezonden op RTVNH.

Publicaties

Publicaties door medewerkers van het Regionaal Archief in 2016:
Diverse medewerkers: 'Ik was erbij', wekelijkse rubriek in de Alkmaarsche Courant.
Diederik Aten: Dou : landmeters in Rijnland en Hollands Noorderkwartier, 1600-1680 /
Diederik Aten, Jan de Bruin, Gert Kroese ... [en anderen]. - Heerhugowaard : Vrienden
van de Hondsbossche, Kring voor Noord-Hollandse Waterstaatsgeschiedenis, 2016.
Diederik Aten: Dwars door de dijk : archeologie en geschiedenis van de Westfriese
Omringdijk tussen Hoorn en Enkhuizen / redactie: Michiel H. Bartels ; auteurs: Michiel
Bartels, Sander Gerritsen, Diederik Aten ... [en anderen]. - Hoorn : Stichting Archeologie
West-Friesland, 2016.
Diederik Aten: De Eilandspolder en de polderdorpen tijdens de watersnood van 1916 :
"overstroming ten eerste gevreesd ...". - In: De Kroniek : historische tijdschrift voor
Graft-De Rijk en Schermer, jaargang 33 (2016), nummer 3.
Diederik Aten: Kwartet watererfgoed / tekst en samenstelling: Diederik Aten en Ingrid Oud
; fotografie: Kees de Gooijer ... [en anderen]. - [Heerhugowaard] : Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier, [2016]. - Kwartetspel.
Jan van Baar: Jan was erbij : van ouwe taarten, oproerkraaiers, pedaalridders en geheime
agenten : verhalen van Jan van Baar voor de rubriek "Ik was erbij" in de Alkmaarsche
Courant, 2005-2016 / tekst- en beeldredactie: Marijke Joustra, Harry de Raad. - Alkmaar
: Regionaal Archief Alkmaar, 2016.
Harry de Raad: Marten en Oopjen in Alkmaar. - In: Oud Alkmaar, jaargang 40 (2016),
nummer 3.

2.5 Historische sensatie

Tentoonstellingen

Overzicht van externe tentoonstellingen waaraan het Regionaal Archief in meerdere of
mindere mate een bijdrage in research heeft geleverd, dan wel een of meerdere
collectieonderdelen in bruikleen heeft gegeven:

- 'Picasso in Holland. Les belles Hollandaises', tentoonstelling in het Stedelijk Museum
Alkmaar over het verblijf van Picasso in 1905 in Nederland (Alkmaar, Schoorl en
Schoorl).
- 'Vleidend penseel, tentoonstelling in het Stedelijk Museum Alkmaar over Caesar van
Everdingen.
- 'Het Lutherse kastje', een tentoonstelling van het Stedelijk museum Alkmaar.
- 'Op de gevoelige plaat', een tentoonstelling over vier generaties van de fotografiefamilie
Jonker in het Museum van Egmond.

'Bezielde landschap', een tentoonstelling over leven en werk van Johannes Warnardus Bilders' in museum Veluwezoom in Doorwerth.

'De geschiedenis van het Plein in Bergen, een tentoonstelling in Het Sterkenhuis te Bergen NH.

'Bleekneusjes', een tentoonstelling over koloniehuisen in Bergen aan Zee.

Pop-up expo in de Langestraat vanwege de WO2 week.

Tijdelijke fototentoonstelling over de geschiedenis van V&D in het pand van V&D aan de Laat in Alkmaar, op verzoek van de Karavaan.

Een vaste expositie over de kinderboeken van uitgeverij Kluitman in Bibliotheek Kennemerwaard, locaties De Mare en Egmond.

Herdenkingsstenen Joods Alkmaar. Voor de tweede steenlegging is er research gedaan, waarna op 12 september 2016 ter nagedachtenis aan de tijdens de Tweede Wereldoorlog vermoorde Joodse inwoners van Alkmaar op zeven verschillende adressen in de omgeving van het Emmakwartier 21 stenen zijn geplaatst. Bij de herdenkingsceremonie was directeur Paul Post een van de sprekers.

'101 ogenblikken' van Theo van Houts in het RHC Eindhoven.

Rondleidingen

Gezelschap	Aantal bezoekers
Senioren Alkmaar (3 maart)	13
Buurtclub Oranjepark (11 maart)	12
Rode Hoedenafdeling chapter Alkmaar (22 maart)	20
Stichting Dialoog voor anderstaligen (12 en 14 april)	40
Afdeling Alkmaar VVAO (21 april)	20
Stichting De Zonnebloem Egmond (2 mei)	18
Bibliotheek Kennemerwaard - Heerhugowaard (27 okt)	15
Artiance Dag- en Dauwevenement (22 nov)	40
Rotary Alkmaar-Bergen (19 dec)	20
Ambtenaren gemeente Texel (3 nov)	20
Gedeputeerde Provincie Noord-Holland (31 aug)	1
Totaal	219

Lezingen

Voor de hierna genoemde groepen zijn door medewerkers van het Regionaal Archief lezingen gegeven op externe locaties, met als doel bekendheid te geven aan zowel de instelling zelf als de archieven en collecties:

Onderwerp/Groep	Aantal bezoekers
Artiance (groep 'Dag en Dauw'), over familieverleden	45
Bibliotheek Kennemerwaard, over strafrecht in Alkmaar in vroeger tijd	40
Historische Vereniging Alkmaar, historie Alkmaarse Victoriepark	47
Vereniging Vive les Gueux!, Beleg van Alkmaar	18
Historische Vereniging Oudorp, over Alkmaarse Victoriepark (2x)	115
Historische Vereniging Callantsoog	40
Presentatie bij opening tentoonstelling '4 generaties foto Jonker' te Egmond aan Zee	220
Historische Vereniging Alkmaar, filmavond	60
Historische Vereniging Oudorp, filmavond	80
Vrouwen van Nu, afdeling Heiloo en Schoorl	60
Alkmaar Stadhuis tgv 60-jarige huwelijken, thema het jaar 1956	50
Plechtigheid legging Struikelstenen, Alkmaar, lezing	60
Totaal	835

De volgende lezingen hebben plaatsgevonden in het kader van het Alkmaars Historisch Café:

Onderwerp	Aantal bezoekers
Beroemde historische meubels in Alkmaar en omgeving	15
IJzeren Eeuw (19 ^{de} eeuw) in Alkmaar en omgeving	95
Van 't Sant 'Harer Majesteits loyaalste onderdaan'	45
Watersnood van 1916 in Noord-Holland	40
Familie Van Brederode; hoge adel van Kennemer bodem	18
Historische juwelen	95
Archeologie rond de Westfriese Omringdijk	81
	Totaal 389

Bijlage 3 - Stichting Vrienden van het Archief van Alkmaar e.o.

Het Regionaal Archief heeft met haar Vrienden een achterban van circa **300** mensen.

Het bestuur

Samenstelling per 31 december 2016:

dhr. J.C.M. (Joost) Cox, voorzitter,
dhr. F. (Fred) Timmer, secretaris,
dhr. S.P.A. (Simon) Zuurbier, penningmeester,
dhr. M. (Maarten) Noot, algemeen lid.

Activiteiten

De Vrienden genoten van hun jaarlijkse uitje. Dit jaar in Schagen op 10 juni. Het uitje werd georganiseerd in samenwerking met de Historische Vereniging Schagen. Het was een bijzondere dag, mede vanwege de vriendelijke ontvangst in de goed bewaarde BB-bunker in Schagen, een plek die niet vaak te zien is. Na een lunch in een plaatselijk restaurant werd de dag voortgezet in boerderij- en rijtuigenmuseum Vreeburg in Schagen, waar na een rondleiding de dag werd afgesloten met thee en een plaatselijke specialiteit, de krentenmik. Er namen 43 vrienden deel aan de excursie.

Archivaria

Archivaria is een nieuwsbrief speciaal voor de Vrienden. In 2016 zijn twee nummers verschenen. Circa 90 Vrienden ontvangen de Archivaria op papier. De nieuwsbrief is tevens als PDF op de website geplaatst.

Bijlage 4 - Ontvangen archieven in 2016

Ontvangen overheidsarchieven in 2016

Van de gemeente Texel:

Gemeente Texel, 1440-1926	55 m
Gemeente Texel, 1927-2000	116,6 m
Burgerlijke stand, Bevolkingsregister, Notarieel, Oud-rechterlijk, DTB, registers van eigendomsovergang	48,5 m
Hinderwet/Milieuvergunningen	12,3 m
Woning-, persoons- en dienstbodenkaarten	20,1 m

Van de gemeente Heerhugowaard:

Milieuvergunningen	27 m
Persoonskaarten	8 m

Van de gemeente Bergen:

Gemeente Bergen, Schoorl, Egmond, persoonskaarten en woningkaarten	35,6 m
--	--------

Van de gemeente Alkmaar:

Gemeente Zuid- en Noord Schermer, Oterleek, Schermerhorn, persoonskaarten	3 m
---	-----

Van de gemeente Den Helder:

Bouwvergunningen, 1895-2010	342,8 m
Milieu-, bodem- en sloopvergunningen	61,3 m
Gemeentepolitie Den Helder	3,4 m
Kadastrale leggers en tekeningen van de gemeente	11,00 m

Van de Gemeente Hollands Kroon:

Omgevingsvergunningen, 2012-2014	17,5 m
Bodemdossiers, 2012-2016	1,5 m
Gemeenten Anna Paulowna, Barsingerhorn, Niedorp, Wieringen, Wieringermeer, Wieringerwaard en Winkel, persoons- en woningkaarten	69,2 m
Gemeenten Anna Paulowna, Barsingerhorn, Niedorp, Wieringen, Wieringermeer, Wieringerwaard en Winkel, bouwvergunningen	279,75 m
Gemeenten Anna Paulowna, Niedorp en Wieringermeer, sloopvergunningen	5 m
Gemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer, milieu- en bodemdossiers	89,4 m
Gemeente Anna Paulowna, 1990-2011	34,25 m
Gemeente Niedorp, 1990-2011	30,9 m
Gemeente Wieringen, 1990-2011	35,50 m
Gemeente Wieringermeer, 1990-2011	47,50 m

Van de gemeente Langedijk:

Bouwvergunningen	4,3 m
Gemeente Langedijk, Sint Pancras, Koedijk, persoons- woning en vreemdelingenkaarten	36,6 m

Ontvangen aanvullingen op de overheidsarchieven

Gemeente Den Helder 1919-1994	
Gemeente Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen, Wieringermeer, Wieringerwaard, Winkel, Barsingerhorn	

Dienst gemeentewerken Wieringermeer, 1940-1989
 Gemeente Texel, 1927-2000
 Burgerlijke Stand Texel
 Bouwvergunningen gemeente Heiloo
 Gemeente Bergen, Schoorl en Egmond
 Gemeente Zuid- en Noord Schermer
 Gemeentelijke archiefdienst/Stedelijk Museum Alkmaar (archief vh archief)
 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, aanvullingen rechtsvoorgangers

Omvang aanvullingen: 63,2 m

Totale omvang ontvangen overheidsarchieven: 1459,20 m

Ontvangen particuliere archieven

R.K. Huishoudschool "De Vijfsprong" te Den Helder	7,4 m
Stichting Sportbureau Alkmaar	0,2 m
Nederlandse Kachelmuseum Alkmaar	0,2 m
Stichting Gaslichtmuseum Alkmaar	0,5 m
Hervormde Gemeente Wieringen (West, Oost en gezamenlijk), 1597-1969, 1970-2007	11 m
Pomologische (Hoogstamfruit) Vereniging Noord Holland	1 m
Bestuur Verzorgingstehuizen Harenkarspel	5 m
Jak Beemsterboer, kunstenaar, Alkmaar	2 m
R.K. Parochies Texel	12 m
Stichting Welzijn Castricum	1 m
Jongerencentrum Argus te Alkmaar	0,5 m
Woonbelangenvereniging Oranjepark te Alkmaar	0,2 m
Collectie Zomerdijk (documentatie Eng-Rus invasie 1799)	3 m
Stichting Ons Doel te Heerhugowaard	0,1 m
Stichting Noordhollands Veeverbeteringsarchief te Alkmaar	2 m
ISD Kop van Noord-Holland	0,5 m
Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Langedijk	1 m
Toneelvereniging Aurora uit Stompnetoren	0,5 m
Stichting Dorpsbelangen Kreileroord	0,5 m
Bouwbedrijf TIP te Alkmaar	1 m
Vereniging tot het Nut van 't Algemeen Warmenhuizen	0,1 m
Buk Buk, Jongerencentrum in Heiloo	10 m

Ontvangen aanvullingen op particuliere archieven

Collectie Aanwinsten (stukken ingebracht door Historische Vereniging Limmen, map bioscoop Harmonie te Alkmaar, stukken ingebracht door dhr. Ursem en mevr. L. Zeilemaker-Wassink; akte van aanstelling Jacob Coorn; kasboek van ontvangsten door Arnoldus Christophorus; aantekeningen geschiedenis Schermereiland; documentatie van A. Schermer te Schoorl; memorieboekje van notaris De Jong, aangelegd 1671, invnr. 1589; akte van transport in de Zijpe- Hazepolder, 1803, van fam de Wit; herdenkingsboekje Ypestock; boekje Klooster & Kiebert Muziekhandel Alkmaar)

Berger IJssport Vereniging
 Provenhuis Paling en Van Foreest
 Vrijwillige Brandweer Alkmaar
 Noordhollandse Doopsgezinde Sociëteit (NHDS)
 Hervormde gemeente Noord- en Zuid Scharwoude
 Gymnastiekvereniging De Halter

Sportraad Alkmaar
 Stichting Provadja te Alkmaar
 Stichting Dorpsbelangen Kreileroord, 1959-1999
 R.K. St. Jozefschool te De Rijp
 Uitvaartvereniging "De Laatste Eer" te Koedijk
 Gereformeerde kerk Noord Scharwoude
 St. Elisabeth- of Vrouwengasthuis (gasthuizen te Alkmaar)
 Klooster Beata Maria Virgo de Monte Carmelo te Oudorp
 Nederlandse Aannemersbond
 Hervormde gemeente Zijpe
 Collectie WO II (o.a. stukken afkomstig van familie de Rie, dhr. Apeldoorn)
 De Ambachtsschool voor Alkmaar e.o.
 Alkmaarse Vrijwillige Brandweer
 Collectie WO I
 Collectie Belonje
 Veiligheidsregio NHN
 Hervormde gemeente Groot Schermer
 Aanvulling familie De Dieu, Fontein, Verschuur en van der Feen de Lille
 Notarieel archief Oterleek (aktenregister notaris de Gelder/van der Tang)
 R.K. St. Christophorusparochie te Schagen
 Jak Beemsterboer, kunstenaar Alkmaar
 Diverse stukken afkomstig van de Historische Vereniging Den Helder; amptiatie op
 ordonnantie, 1759; bevestiging vh wapen vd Schout, 1810
 Verzameling Alkmaarse stukken afkomstig van mw. A.W. van der Schuijt-Goudsblom
 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
 Mannenkoor Orpheus te Alkmaar
 Operette Vereniging Victoria (O.V.V.) te Heerhugowaard
 Classis Alkmaar van de Gereformeerde Kerken Nederland
 Vrijzinnig Hervormde Zondagsschool van de Evangelische Unie
 (Gemeentelijk) Gas- en Elektriciteitsbedrijf Alkmaar

Omvang aanvullingen: 12,5 m

Totale omvang ontvangen particuliere archieven: 71, 8 m

Bijlage 5 - Ontsloten archieven in 2016

Gereedgekomen en bewerkte plaatsingslijsten en inventarissen 2016

Gemeentelijke archieven:

Inventarissen:

Gemeente Anna Paulowna, 1990 – 2011
Gemeente Niedorp, 1990 – 2011
Archief van de gemeente Wieringen, (1957) 1990 – 2011 (2012)
Gemeente Wieringermeer, (1990) 1996 - 2011
D.T.B. registers van Texel

Plaatsingslijsten:

Bouwvergunningen gemeente Anna Paulowna, 1907-1989
Bouwvergunningen gemeente Anna Paulowna, 1990-2011
Sloopvergunningen gemeente Anna Paulowna, 1990-2011
Milieuvergunningen gemeente Anna Paulowna, ca. 1885-2011
Bodemdossiers gemeente Anna Paulowna, ca. 1980-2011
Persoonskaarten (en kopie) van de gemeente Anna Paulowna, 1939-1994
Woningkaarten van de gemeente Anna Paulowna ca.1930-ca.1990
Bouwvergunningen gemeente Den Helder, 1892 - 2010
Milieuvergunningen gemeente Den Helder, 1897 - 2013
Gesloopte panden gemeente Den Helder, 1875 – 2015
Bodemdossiers gemeente Den Helder, 1974-2012
Archief van de Gemeentepolitie Den Helder, 1940-1993
Milieuvergunningen gemeente Heerhugowaard, 1875-2015
Bouwvergunningen gemeente Heiloo, 1917 - 1989
Persoonskaarten gemeente Langedijk, 1939-1994
Persoonskaarten gemeente Langedijk, 1939-1994
Persoonskaarten gemeente Sint Pancras, 1939-1989
Persoonskaarten gemeente Koedijk, 1939-1972
Woningkaarten gemeente Langedijk, 1939-1994
Vreemdelingenkaarten gemeente Langedijk, 1960-1994
Woningkaarten gemeente Sint Pancras, 1940-1989
Bouwvergunningen gemeente Nieuwe Niedorp, 1902-1970
Bouwvergunningen gemeente Oude Niedorp, 1907-1970
Bouwvergunningen gemeente Winkel, 1907-1970
Bouwvergunningen gemeente Niedorp, 1970-1989
Bouwvergunningen gemeente Niedorp, 1990-2011
Sloopvergunningen gemeente Niedorp, 1994-2011
Bouwvergunningen gemeente Barsingerhorn, 1970-1989
Bouwvergunningen gemeente Wieringerwaard, 1904-1970
Milieuvergunningen gemeente Niedorp, 1970-2011
Bodemdossiers gemeente Niedorp, ca. 1980-2011
Bouwvergunningen gemeente Barsingerhorn, 1927-1970
Persoonskaarten (en kopie) van de gemeente Niedorp 1939-1994
Persoonskaarten van de gemeente Barsingerhorn 1939-1994
Persoonskaarten van de gemeente Wieringerwaard 1939-1994
Woningkaarten van de gemeente Oude Niedorp, Nieuwe Niedorp, Winkel, Barsingerhorn
en Wieringerwaard, ca. 1930-ca. 1990
Bouwvergunningen Gemeente Wieringen, 1904-1989

Bouwvergunningen gemeente Wieringen, 1990-2011
 Milieuvergunningen gemeente Wieringen, ca. 1950-2011
 Bodemdossiers gemeente Wieringen, ca. 1990-2011
 Persoonskaarten (en kopie) van de gemeente Wieringen 1939-1994
 Woningkaarten van de gemeente Wieringen ca.1930-ca.1990
 Bouwvergunningen gemeente Wieringermeer, 2006-2011
 Sloopvergunningen gemeente Wieringermeer, 2009-2011
 Milieuvergunningen gemeente Wieringermeer, ca. 1950-2011
 Bodemdossiers gemeente Wieringermeer, ca. 1990-2011
 Persoonskaarten (en kopie) van de gemeente Wieringermeer
 Ingetrokken en vervallen hinderwetvergunningen gemeente Wieringermeer, 1938-1988
 Woningkaarten van de gemeente Wieringermeer, ca. 1930-ca. 1990
 Persoonskaarten van de gemeente Texel, serie I, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Texel, serie II, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Texel, serie III, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Texel, serie IV, 1939-1994
 Dienstbodekaarten van de gemeente Texel, 1939-1994
 Woningkaarten van de gemeente Texel, 1920-1994
 Notarieel archief Texel, (1590) 1618-1842
 Notarieel archief Texel, Kantoor I, 1843-1908
 Notarieel archief van Texel, Kantoor II, 1843-1925
 Registers van eigendomsovergang Texel, 1813-1820
 Bodemdossiers gemeente Hollands Kroon, 2012-2016
 Omgevingsvergunningen gemeente Hollands Kroon, 2012-2014 (2016)
 Persoonskaarten van de gemeente Bergen, serie I, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Bergen, serie II, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Bergen, serie III, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Schoorl, serie I, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Schoorl, serie II, 1939-1994
 Persoonskaarten van de gemeente Egmond, 1939-1994
 Woningkaarten van de gemeente Schoorl, 1939-1994

totaal 73

Particuliere archieven:

Inventarissen:

Archief familie Kluitman, uitgeverij firma P. Kluitman en de N.V. Gebrs. Kluitman's
 Uitgevers-Maatschappij en Kunstdrukkerij te Alkmaar, 1834-2005 (2011)
 Gemeente Den Helder 1919-1994
 Gemeente Den Helder 1816-1899
 Gemeente Texel 1440-1926
 Gemeente Texel 1927-2000
 Gemeente Niedorp 1970-1989
 Gemeente Winkel 1938-1970
 Dienst Gemeentewerken Wieringermeer 1940-1989
 Gemeente Wieringermeer 1938-1985
 Gemeente Wieringermeer 1986-1995
 Gemeente Oude Niedorp 1816-1970
 Dekenaat Schagen
 Gemeente Zijpe 1812-1939
 Gemeente Wieringen 1816-1979
 Gemeenschappelijke regeling Bouw- en Woningtoezicht Koedijk

Gemeentelijk Gas- en Elektriciteitsbedrijf Alkmaar
Gemeente Schagen 1814-1942
Gemeente Schagen 1943-1979

Plaatsingslijsten:

Vakschool voor meisjes de Vijfsprong te Den Helder, 1922-1985
Nederlandse Christelijke Vrouwen Bond (NCVB), afdeling Sint Pancras, 1946-2005
Collectie Jan Buisman, boerencabaretier te Schagen, 1927-1983 (2012)
Gemeenschappelijke regeling Woonwagencentrum Vroneroord

totaal 22

Bijlage 6 - Aanwinsten beeldmateriaal in 2016

De Beeldcollectie werd in 2016 uitgebreid met **77** aanwinsten, variërend van een enkele foto of ansichtkaart tot fotoalbums, diaseries, verzamelingen glasnegatieven, zee- en visserijkaarten, technische tekeningen en 8mm films.

Enkele bijzondere aanwinsten zijn:

Collectie Piet Kager, Heerhugowaard. Grote verzameling fotonegatieven uit de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw met daarop allerlei Heerhugowaardse taferelen. Dit was nog een witte vlek in onze collectie die door deze schenking wordt ingevuld.

Een serie van 115, veel gekleurde, prentbriefkaarten van Den Helder. Ook dit was een witte vlek in de collectie.

Een 8mm filmpje in kleur dat heel mooi een Aktie in 1969/1970 van de Alkmaarse Kaasbouters in beeld brengt.

Een fotootje uit 1882 dat, voor zover bekend, het enige 'postmortem' fotootje is in onze collectie.

Een aandoenlijk schriftje met daarin foto's en verhaaltjes uit de jaren '70. De eigenaresse van het schriftje had dit gemaakt voor haar oma om te laten zien hoe ze in Den Helder woonde. Het schriftje is gekocht in een kringloopwinkel te Tiel.

Serie grootformaat historisch kaartmateriaal en technische tekeningen uit de gemeente Den Helder.

Bijlage 7 - Ontsloten beeldmateriaal in 2016

In het digitale beheersysteem Memorix Maior worden gedigitaliseerde of digitale afbeeldingen beheerd. Aan deze beelden kan een beschrijving worden toegekend, waarna deze na publicatie te zien is op de beeldbank. In 2016 zijn in totaal **circa 6.550 afbeeldingen** beschreven door medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en gepubliceerd:

Collectie Regionaal Archief Alkmaar:	circa 1.200
Fotocollectie Monumentenzorg gemeente Alkmaar:	circa 100
Gemeentelijke fotocollectie Bergen NH:	circa 250
Collectie prentbriefkaarten:	circa 150
Collectie Historische vereniging Callantsoog:	circa 300
Collectie JosPé:	circa 2.100
Collectie gemeentelijke foto's Den Helder:	circa 1.500
Collectie diapositieven en negatieven Theo van Houts:	circa 950

Bijlage 8 - Aanwinsten bibliotheek in 2016

De bibliotheek van het Regionaal Archief Alkmaar bevat een grote collectie publicaties over de regionale en lokale geschiedenis van het werkgebied, en een representatieve achtergrondcollectie over de Nederlandse geschiedenis. De collectie wordt voortdurend aangevuld. De aanwinsten worden zowel aangekocht als geschonken door auteurs, uitgevers, instellingen, organisaties en bezoekers.

De bibliotheekcollectie is in 2016 aangevuld met **405 uitgaven**, waarvan 280 door schenking en 125 door aankoop.

Het overgrote deel van de aanwinsten betreft publicaties over de geschiedenis van de regio, de overige boeken hebben voornamelijk betrekking op wat algemenere onderwerpen die ondersteunend zijn voor het onderzoek naar de regionale geschiedenis, zoals boeken over waterstaatsgeschiedenis, naamkunde, cartografie, monumenten en historisch erfgoed.

Enkele bijzondere aanwinsten uit 2016 zijn:

Een aantal Bijbels, geschonken door de Protestantse Gemeente Alkmaar, waaronder een bijzondere Statenbijbel uit de zeventiende eeuw en een geïllustreerde negentiende-eeuwse Statenbijbel.

Twee Alkmaarsche almanakjes, geschonken door een particulier. Deze zijn uitgegeven door de Alkmaarse drukker Hermanus Coster in 1885 en 1892.

Diverse werken uit het Vredeskirkje in Bergen aan Zee, waaronder een handgeschreven liturgie van de stichtster Marie van Reenen-Völter.

Alle aanwinsten zijn beschreven in de bibliotheekcatalogus. Elke twee maanden werd een overzicht van de nieuwste aanwinsten op de website geplaatst.

Bijlage 9 - Representatie

Alkmaarse Historische Reeks van de Stichting Alkmaarse Historische Publicaties – Paul Post heeft zitting in het bestuur van de stichting.

Kring van Archivarissen in Noord-Holland (KANH) - Paul Post is voorzitter van de Kring.

Stichting UIT-IN-ALKMAAR - Paul Post heeft zitting in het bestuur van dit samenwerkingsverband van culturele instellingen in Alkmaar.

Vereniging Gebruikers Ambachtsschool – Paul Post is voorzitter van deze huurdersvereniging, Miep Huisman is huismeester van het pand.

Archiefbibliothecarissen Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht - Marijke Joustra en Renate Meijer hebben zitting in dit overleg.

Aanbiedersoverleg Cultuur Primair - Emmie Snijders heeft zitting in deze werkgroep.

Adviescomité Erfgoedbeleid Gemeente Alkmaar / Erfgoed en Promotie - Emmie Snijders neemt deel aan vergaderingen van dit comité.

Kaeskoppen Educatie – Emmie Snijders neemt deel aan dit project.

Diocesane Archief Commissie – Albert Zuurbier heeft zitting in deze commissie.

Vereniging Topografisch Historische Atlas - Jesse van Dijl is algemeen bestuurslid.

Kunst en Cultuur Egmond - Jesse van Dijl is algemeen bestuurslid.

Permanente Commissie Bouwzaken (BRAIN/LOPAI/EGI) - Frans van der Horst is algemeen lid.

Stichting Lokaal Erfgoed te Alkmaar - Annemarie Ettehoven is secretaris.

Commissie geschiedenis van het Westfries Genootschap - Harry de Raad heeft zitting in deze commissie.

Platform Erfgoed Bergen Egmond Schoorl en Platform Erfgoed Heerhugowaard - Harry de Raad neemt deel aan de vergaderingen van deze platforms.

Werkgroep Historisch Café Alkmaar - Harry de Raad is lid van deze werkgroep.

Vereniging Restauratoren Nederland - Benita Jansma is lid hiervan, ze is tevens ingeschreven in het Restauratorenregister.

Veel medewerkers van het Regionaal Archief wonen daarnaast met regelmaat regionale en landelijke bijeenkomsten bij en volgen cursussen en workshops om de ontwikkelingen in hun vakgebied te volgen.

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2016

Inhoudsopgave

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.2 Paragrafen	17
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
1.2.2 Bedrijfsvoering	20
1.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	20
1.2.4 Financiering	20
1.2.5 Verbonden partijen	22
2. Jaarrekening	23
2.1 Balans	24
2.2 Programmarekening	25
2.3 Toelichtingen	26
2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging	26
2.3.2 Toelichting op de balans	28
2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	31
2.3.4 Toelichting op de programmarekening	32
2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	36
3. Controleverklaring	37
Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2016	40

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2016 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatiepost een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2016 opgenomen bedragen.

Het resultaat na bestemming bedraagt € 9.790 nadelig.

Wij stellen u voor om dit resultaat te onttrekken aan de Algemene Reserve die na deze bestemming € 15.803 bedraagt.

Alkmaar, 30 maart 2017

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 6 juli 2017 de Jaarstukken 2016 worden vastgesteld.

P.M. Bruinooge
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. JAARVERSLAG

1.1 Programmaverantwoording

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 10 gemeenten in Noord-Holland Noord. Deze gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

'Wat moeten we doen?'

Het RHC Alkmaar heeft tot taak:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);
- het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis (artikel 5 GR RHCA 2015).

De programmaverantwoording van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar kent één programma: *Regionaal Archief*.

In het kader van de bovenstaande taken is in 2016, zoals verwoord in de Programmabegroting 2016, naast de hierin geformuleerde aandachtspunten, extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Om de bezuinigingstaakstellingen van de afgelopen jaren op te kunnen vangen was naast het bezuinigen op bepaalde uitgaven ook het genereren van extra inkomsten noodzakelijk. Hierbij is in eerste instantie gekeken naar het nieuwe depotgebouw. Immers, bij het nieuwe depot, dat 'op de groei' gebouwd is, is niet alle depotruimte direct nodig. De op dit moment niet gebruikte ruimte wordt daarom zo veel als mogelijk ingezet om archief van derden in bewaring te nemen, waardoor (tijdelijk) meer eigen inkomsten kunnen worden gegenereerd.
2. De toekomst van het papieren archief is met het nieuwe depot geregeld, maar het volgende vraagstuk dient zich aan: wat te doen met de digitale documenten, nu de gemeenten zo veel als mogelijk digitaal gaan werken? Het antwoord is het implementeren van een e-depot. In 2016 is verder gewerkt aan de voorbereiding van deze implementatie en de hieraan verbonden gevolgen voor de organisatie van het Regionaal Archief. Hierbij zijn de vernieuwingen in het toezicht op de niet overgebrachte archieven bij de gemeente (de archiefinspectie) ook meegenomen. Vanaf 2017 is hiervoor aanvullende financiering nodig zoals opgenomen was in de meerjarenbegroting.

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het *Jaarverslag 2016*.

'Wat hebben we gedaan'

1. Het genereren van extra inkomsten door het in bewaring nemen van archief van derden :

Dankzij de groei van het aantal aan derden beschikbaar gestelde meters archiefruimte zijn de inkomsten hiervan de afgelopen jaren flink toegenomen. Het vertrek in 2016 van een van de tijdelijke grotere huurders, het Zuid-Afrikahuis, leidde tot een daling van de inkomsten. Inmiddels is al weer een deel van de vrijgekomen ruimte verhuurd, waardoor het gevolg voor de inkomsten gering was:

Jaar	€
2013	142.000
2014	204.000
2015	234.000
2016	220.000

De bezuinigingstaakstellingen over de jaren 2012-2015 (10%) met aanvullende taakstellingen ter grootte van de jaarlijkse indexeringen hebben tot een totale bezuiniging geleid van bijna 18%. Om dit op te vangen is bezuinigd op personeelslasten, digitalisering en het activiteitenbudget. Uitgangspunt daarbij was dat voorkomen moet worden dat het uitvoeren van de wettelijke taken in gevaar komt. Om dit te realiseren, en daarbij ook nog de jaarlijks stijgende kosten op te kunnen vangen, waren de inkomsten uit het depotverhuur hard nodig om de exploitatie sluitend te krijgen.

In het verslagjaar heeft een door het Algemeen Bestuur uit haar leden samengestelde commissie (Commissie Taken en Financiën) het onderzoek afgerond naar mogelijkheden voor verdere bezuinigingen en/of het genereren van extra inkomsten. Daarbij is met name gekeken naar de gevolgen van verdere bezuinigingen voor de uitvoering van de wettelijke taken. De belangrijkste conclusies van de commissie waren dat op de wettelijke taken verdere bezuinigingen niet meer mogelijk zijn, en dat bezuinigingen op de niet-wettelijke taken zeer weinig opleveren terwijl de impact relatief groot is. Verdere aanbevelingen waren:

- Het instemmen met de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanwege de kosten voor het e-depot, zodat de voorbereidingen hiervoor voortgezet kunnen worden;
- Het advies om de gemeentelijke bijdrage te indexeren en geen bezuinigingsopdracht op te leggen;
- Het zoeken naar extra vormen van dienstverlening aan de deelnemende gemeenten om de organisatorische en financiële basis te verstevigen.

Voor wat dat laatste punt betreft zijn er in 2016 verschillende producten ontwikkeld of in ontwikkeling genomen:

- Er is om het gebrek aan tijdelijke depotruimte op te vangen en het risico van het vertrek van de huidige huurders te voorkomen gezocht naar aanvullende depotruimte, terwijl de huidige ruimte verder is geoptimaliseerd. Hiermee kan ook aan de groeiende vraag vanuit de aangesloten gemeenten om archief vervroegd over te plaatsen en/of uit te plaatsen voldaan worden;
- Omdat steeds meer gemeenten behoefte hadden aan een dienstverlening voor het op verzoek scannen en digitaal aanleveren van archiefstukken (o.m. bouwdoSSIERS), is deze voor zowel gemeenten als burgers ontwikkeld en in gebruik genomen;

- Vanwege de vraag vanuit de gemeenten naar een optimale en efficiënte vorm van digitaal archiveren van videotulen is een pilot gestart, die eind 2016 bijna afgerond was.

Ook heeft het Regionaal Archief verschillende aanvragen gedaan voor de ondersteuning van projecten door derden, waarmee onderzoeken en/of projecten mogelijk werden gemaakt die anders niet uitgevoerd hadden kunnen worden. Het gaat dan onder meer om:

- Een subsidieaanvraag bij het bureau Metamorfoze voor het conserveren en digitaliseren van het archief van de banne Graft (€ 201.315, start in 2016);
- De samenwerking met Familysearch die het mogelijk heeft gemaakt dat in 2015 150.000 'spreads' (= 300.000 pagina's) en in 2016 350.000 'spreads' (= 700.000 pagina's) gescand konden worden. Familysearch heeft op hun kosten deze scans gemaakt en beschikbaar gesteld, waardoor wij ondanks ons geringe digitaliseringsbudget dit jaar weer een groot aantal belangrijke genealogische bronnen aan onze databases hebben kunnen toevoegen;
- Een bijdrage van het programma van Archief2020 voor het onderzoek naar het digitaal archiveren van de videotulen (€ 22.545, start in 2016).

Voor 2016 bedragen de baten voor de inzet van eigen personeel voor het Metamorfozeproject € 44.000. Voor de verhuur van ruimten en diensten die daarmee samenhangen is in 2016 € 220.000 ontvangen. Een nagekomen energieafrekening over de jaren 2014-2015 zorgt voor € 42.000. Vermeerderd met overige baten, is in 2016 een totaalbedrag aan opbrengsten gerealiseerd buiten de algemene gemeentelijke bijdrage van € 346.000. Dit is 15% van de totale opbrengst. Hoewel het positief is dat het RHCA zelf baten weet te genereren, zorgt het ook voor een risico want als deze baten wegvallen, dient zich een begrotingstekort aan dat opgelost moet worden.

2. Het voorbereiden van de implementatie van een e-depot en het aanpassen van de organisatie:

Onder het motto 'Omschakelen naar een digitale toekomst' heeft het Regionaal Archief in 2016 de activiteiten voortgezet die er op gericht zijn om enerzijds ook in de steeds digitaler wordende toekomst te kunnen voldoen aan de wettelijke taken en anderzijds de dienstverlening aan aangesloten gemeenten en burger te verhogen. De overheid schakelt immers steeds meer over op volledig digitale werkwijzen, wat grote gevolgen heeft voor de informatievoorziening en het archiefbeheer. Om er voor te zorgen dat digitale informatie voor lange tijd raadpleegbaar blijft, is het dan ook van belang dat het Regionaal Archief en de lokale overheden al bij de inrichting van informatieprocessen samenwerken.

Naast het beheer over de overgebrachte archieven, het toezicht op de niet-overgebrachte archieven en de meer formele adviesrol, krijgt het archief een kennisfunctie op het gebied van het duurzaam beheren en beter toegankelijk maken van digitale informatie.

Ook streeft het archief er naar om dienstverlening te ontwikkelen die enerzijds gemeenten ontlast en schaalvoordeel oplevert, en anderzijds overheidsinformatie beter toegankelijk maakt voor zowel de ambtenaren van de aangesloten gemeenten als voor burgers en bedrijven.

Hieronder vielen onder meer de volgende activiteiten:

1. Ontwikkeling e-depot

Belangrijkste ontwikkelingen hierbij zijn:

- Opdracht: Naar aanleiding van de eerder uitgevoerde pilots en de plannen richting de realisatie van een e-depot, heeft het Algemeen Bestuur in 2016 het Regionaal Archief de opdracht gegeven om concrete voorbereidingen te treffen voor de inrichting van een e-depot. Het doel is dat het digitaal informatiebeheer en de toegankelijkheid van

digitale informatie van alle aangesloten gemeenten in gezamenlijkheid duurzaam kan worden geborgd. Het streven is dat alle aangesloten gemeenten in 2018 gebruik kunnen maken van dit gezamenlijke e-depot. Om dit mogelijk te maken is besloten om ruimte te maken in de financiële begroting door de gemeentelijke bijdrage per 2017 te verhogen met € 0,30 per inwoner. Hiermee is er voldoende ruimte gecreëerd om het benodigde personeel te werven zodat de volgende stap gezet kan worden.

- Metadatamodel: In het kader van het e-depot zijn voorbereidingen getroffen om de informatie bij de gemeenten voor te bereiden op overbrenging naar een e-depot. Hiertoe is naast het reguliere overleg met de informatiemedewerkers van de gemeenten een e-depotbijeenkomst en een TMLO-bijeenkomst georganiseerd. TMLO staat voor 'toepassingsprofiel metagegevens lokale overheden', een metadatamodel dat de landelijke standaard zal moeten worden.
- Project 3x3 afgerond: In juni 2016 hebben we het in 2014 gestarte pilot-project "3x3: duurzaam digitaal archiveren" afgerond. In dit project is gewerkt aan een koppeling van het DMS Corsa (leverancier: BCT) met de e-depot oplossing geleverd door leverancier Data Matters. De pilot 3x3 heeft veel opgeleverd: de deelname in een landelijk kennisnetwerk, kennis op het gebied van e-depots, landelijke standaarden en digitale duurzaamheid, maar ook vooral de praktische ervaring van de samenwerking met verschillende partijen en leveranciers. Toch heeft de pilot ons ook het inzicht gebracht dat er nog een groot gat is tussen wensen en ideeën wat betreft het e-depot en wat we hebben kunnen realiseren. Landelijke standaarden staan nog in de kinderschoenen en de markt voor e-depot voorzieningen is nog niet voldoende ontwikkeld. Ook de techniek blijkt soms een drempel. Dit is echter geen reden om een afwachtende houding aan te nemen! Integendeel, we blijven met geïntensiveerde kracht werken aan de ontwikkeling van een e-depot, en de doelstelling om in 2018 een functionerend e-depot aan onze aangesloten archiefvormers te kunnen bieden, blijft van kracht.
- Videotulen: Voor het tweede e-depotproject hebben we gekozen voor samenwerking met het Noord-Hollands Archief, om ook ervaring op te doen met de landelijke e-depot oplossing die is ontwikkeld door het Nationaal Archief en enkele grotere regionaal historische centra. De dataset "Videotulen" van de gemeente Den Helder staat hier centraal. Deze term is een samentrekking van "video" en "notulen", en heeft betrekking op de audiovisuele registraties van raads- en commissievergaderingen die via internet te raadplegen zijn. Na een grondig vooronderzoek is beschreven hoe dit complexe informatiebestand bestaande uit audiobestanden, videobestanden, tekstbestanden en gestructureerde data in de juiste samenhang aan het e-depot moet worden aangeleverd.
- Verkenning: In de tweede helft van 2016 heeft het Regionaal Archief een verkenning uitgevoerd onder alle aangesloten gemeenten, waarbij de gemeentelijke behoeften rondom digitaal informatiebeheer in een e-depotvoorziening centraal stonden. Uit dit onderzoek bleek dat de gemeenten behoefte hebben aan een e-depot en bij de implementatie ervan advies en ondersteuning vanuit het Regionaal Archief verwachten. Gemeenten hechten vooral belang aan een goede aansluiting tussen e-depot en DMS of zaakstelsel. Wel is het applicatielandschap van de aangesloten gemeenten erg heterogeen: er zijn dus veel verschillende systemen waar het e-depot op moet aansluiten. Daarnaast bevestigde de verkenning dat gemeenten nog geen goed beeld hebben van de kwantiteit en kwaliteit van de informatie die in aanmerking komt voor opname in een e-depot.
- E-loket Bouwdossiers: We zijn in april 2016 van start gegaan met de dienstverlening vanuit het E-loket bouwdossiers: www.bouwdossiers.archiefalkmaar.nl. Bouwdossiers worden veelvuldig opgevraagd door zowel particulieren als gemeenteambtenaren, omdat ze informatie bevatten die van belang is bij bijvoorbeeld het kopen of verbouwen van een huis. Daarnaast zijn ze ook interessant voor de historisch geïnteresseerde bezoeker. Het E-loket Bouwdossiers is een webportaal waarmee de dossiers van bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal

kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien. Op dit moment kunnen de bouwdoSSIERS van de gemeente Den Helder vanaf circa 1900 tot 2010 online worden aangevraagd.

- Digitaliseren op Verzoek: mede door de inrichting van het werkproces 'E-loket BouwdoSSIERS' beschikt het Regionaal Archief nu over een scanstraat, waarmee het ook mogelijk is om aanvragen voor het scannen van andere doSSIERS af te handelen.

3. Het op een wettelijk niveau uitvoeren van de inspectie- en adviestaken.

Naast de publieks- en erfgoedfunctie is het Regionaal Archief belast met het toezicht op de niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). Door de volgende ontwikkelingen is deze toezichtstaak de afgelopen jaren verzwaard:

- De toenemende digitalisering bij de gemeenten, die grote gevolgen heeft voor de werkprocessen en de duurzaamheid van de digitaal opgeslagen informatie;
- De verschillende fusieprocessen tussen gemeenten in de regio en het opzetten van samenwerkingsverbanden (keteninformatisering);
- De veranderde regelgeving (Wet RGT) met als gevolg extra taken;
- De introductie van een nieuwe werkwijze ('archief-KPI's').

Doelen:

- Voldoende in kunnen vullen van deze wettelijke taak;
- Verdere ontwikkeling van het gebruik van de 'archief-KPI's' (kritische prestatie-indicatoren) en het verwerken van de resultaten in een benchmark.

Gerealiseerd:

- Op basis van de KPI's is verslag uitgebracht aan colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten en aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;
- Op basis van deze rapporten is een benchmark samengesteld, die is verspreid onder alle aangesloten gemeenten;
- Integrale inspectie uitgevoerd bij de gemeente Texel, waarvan de bevindingen zijn gerapporteerd aan het college van B&W;
- Inspectie van de archiefruimten van de gemeenten Alkmaar en Heiloo, waarvan een rapportage is uitgebracht aan de betreffende gemeenten;
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft de archiefinspectie de ontwikkelingen gevolgd bij de BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo), waarnodig kaders gesteld en advies gegeven;
- De archiefinspectie heeft het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer;
- Op grond van het Besluit Informatiebeheer van de gemeenten Castricum, Heerhugowaard, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Texel en HHNK heeft de archivaris advies uitgebracht over het voorgenomen besluit om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties.

Voor het voldoende kunnen invullen van deze wettelijke taak bleek ook in 2016 meer formatie nodig. Al eerder was geconstateerd dat een uitbreiding van de inspectieformatie nodig was, maar daar is de afgelopen jaren de door de verdergaande digitalisering bij de aangesloten overheden een taakuitbreiding bijgekomen, namelijk voor de voorbereidingen van het e-depot. De benodigde structurele uitbreiding van de formatie hiervoor is door het besluit van het Algemeen Bestuur om de gemeentelijke bijdrage per 2017 te verhogen mogelijk gemaakt.

Ook de overbrenging van de overheidsarchieven valt onder deze taak. De reguliere activiteiten over 2016 in het kort in cijfers:

Kengetallen/indicaties	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Archieven:			
• overgebrachte archieven gemeenten	148	400	1460
• aanwinsten overige archieven	46	50	72
• inventariseren en beschrijven aantal meters	33	200	110 ²

4. Het inzetten op kwaliteit en kwantiteit van dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media en het creëren van een 'werkplaats'.

Doelen:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;
- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:

	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Aantal bezoeken studiezaal	3.700	4.000	3.557
Aantal bezoeken evenementen/rondl./tentoonst. ³	4.252	1.000	4.221
Totaal bezoekers	7.952	5.000	7.778
Aantal paginaweergaven website	4.352.251	2.600.000	4.206.290
Aantal unieke bezoekers	338.000	180.000	287.790
Aantal 'volgers' Facebook	2.217	1.500	3.871
Aantal 'volgers' Twitter	1.111	1.000	1.570

Na een daling van het studiezaalbezoek in het jaar 2015, zagen we in 2016 een stabilisering van het bezoek. De daling van het aantal bezoeken aan evenementen etc., is volledig te

² Dit is exclusief de begeleiding bij de overgedragen archieven van de gemeenten en het verwerken van de bijgeleverde inventarissen in het archiefbeheersysteem van de het Regionaal Archief, waarmee de bijna 1,5 km ook toegankelijk is gemaakt.

³ Initiatieven die in dit verband genoemd moeten worden zijn activiteiten als de Open Monumentendag, Kunst tot de Nacht en de diverse lezingen die in de regio zijn gehouden. Verder de participatie in o.m. het Alkmaars Historisch Café en het Platform Erfgoed Heerhugowaard.

wijten aan het feit dat er in 2016 geen Open Dag is georganiseerd. In 2015 was deze zeer succesvol en trok ruim 1.000 bezoekers.

Ook bij het gebruik van de website zien we een stabilisering, ondanks het feit dat er met de aansluiting van de gemeente Texel een groei verwacht zou kunnen worden. De reden voor de stabilisering is het feit dat steeds meer van onze gegevens ook via andere websites te raadplegen zijn. De Wet Hergebruik Overheidsinformatie (WHO) is bedoeld om de beschikbare data zo veel als mogelijk te verspreiden en dus ook voor andere instellingen en ondernemers gratis beschikbaar te stellen. Dit heeft onder meer geleid tot het opnemen van al onze genealogische data in de particuliere website 'Openarchieven.nl', die zich net als het al bestaande WieWasWie (website van het Centraal Bureau voor Genealogie) richt op het aan het publiek beschikbaar stellen van alle beschikbare Nederlandse genealogische data middels een abonnementensysteem. Dit ligt in de lijn van het uitgangspunt dat de overheid had met de WHO, namelijk 'dat in beginsel alle openbare overheidsinformatie zo gemakkelijk mogelijk beschikbaar moet zijn voor burgers en bedrijven'. Naast het primaire doel kan deze openbare overheidsinformatie ook waarde hebben voor partijen buiten de overheid. Op basis van overheidsinformatie kunnen dan nieuwe producten en diensten met uiteenlopende doeleinden worden ontwikkeld. Hiermee zou het beschikbaar stellen van overheidsdata de economie stimuleren.

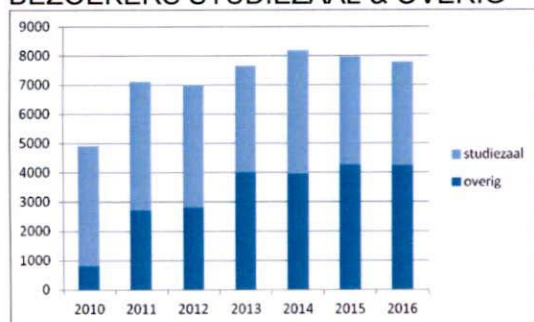
Het Regionaal Archief heeft voor het actief beschikbaar stellen van open data en het gebruik ervan te stimuleren een speciale website ingericht: www.historylab.nl.

Ook het gebruik van de social media blijft stijgen. Het beleid blijft er op gericht om door de steeds groeiende aanwezigheid op internet en de actieve betrokkenheid van het publiek bij de activiteiten, het aantal bezoekers van archief en website te laten groeien.

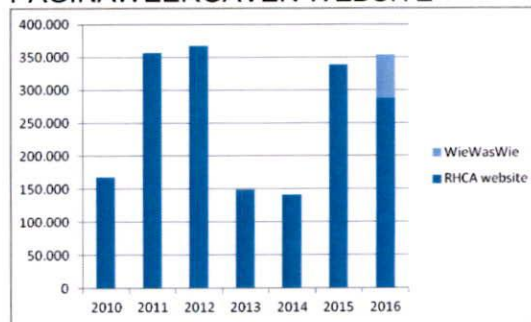
Uit enquêtes blijken de gebruikers van de website zeer tevreden over de geboden dienstverlening. De 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven' (2015) gaf het RHCA een gemiddeld rapportcijfer van 7,9 (7,7 landelijk gemiddelde), waarbij de 8,2 voor de social media (7,6 landelijk) extra vermelding verdient.

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal	
dagdelen	8x per week

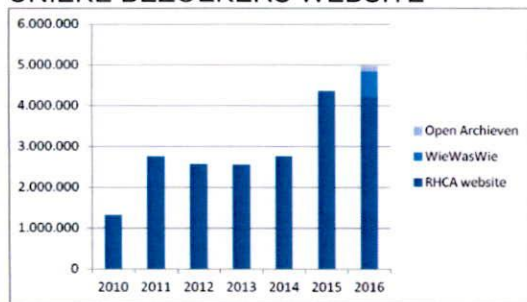
BEZOEKERS STUDIEZAAL & OVERIG

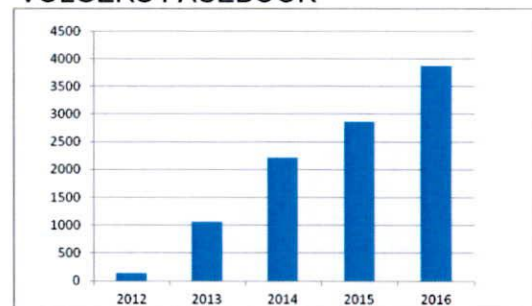
PAGINAWEERGAVEN WEBSITE

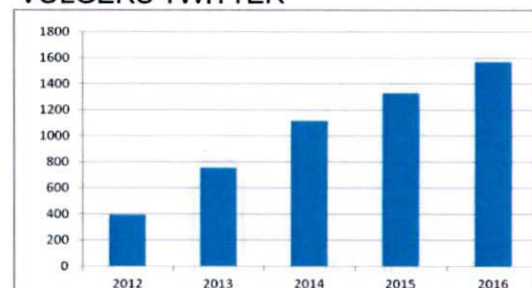
UNIEKE BEZOEKERS WEBSITE

'VOLGERS FACEBOOK'

'VOLGERS TWITTER'

5. Het digitaliseren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van (onderdelen van) de collectie.

Doelen:

- Digitalisering van primaire bronnen voortzetten;
- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers de gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Om de collectie via internet toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang zijn in de afgelopen jaren al vele collectieonderdelen gedigitaliseerd. Dit voorziet duidelijk in een behoefte, gezien het groeiend aantal raadplegingen.

De beleidslijnen digitalisering, samenwerking en regionalisering zijn in deze doelen verenigd. Door de regionale bronnen op deze manier te ontsluiten is het mogelijk de historische informatie 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en -streek. Ook is het doel bereikt om een deel van de geïnteresseerden actief te betrekken door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Vele vrijwilligers werken met de invoermodules van het Regionaal Archief, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronmateriaal.

Vanwege de bezuinigingen was er de laatste jaren nauwelijks budget voor digitalisering van bronnen. Door het creëren van aanvullende fondsen, zoals het aanvragen van subsidies en het meedraaien in projecten van derden zijn we er toch in geslaagd een flink aantal projecten te realiseren.

Gerealiseerd:

	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	2.587	6.000	0
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	5.653	3.000	8.650
• archieven (m.n. genealogische bestanden)	300.000	5.000	700.000

De grote stijging bij het digitaliseren van archieven werd mogelijk gemaakt door de samenwerking met Familysearch, waarmee in 2015 het project 'digitalisering bevolkingsregister' is gestart. Deze grootste genealogische organisatie ter wereld verzamelt en deelt genealogische gegevens op hun website *familysearch.org*. Het Regionaal Archief had zelf de bevolkingsregisters van de aangesloten gemeenten over de periode 1920-1940 al laten digitaliseren en online gezet. Familysearch heeft nu de resterende bevolkingsregisters over de periode 1850-1920 en daarnaast de bij het bevolkingsregister behorende woningkaarten en huisregisters over de periode 1850-1940 gescand. Nu kan het gehele bevolkingsregister tot 1940 integraal worden geraadpleegd via *archieffalkmaar.nl*. Daarnaast zijn de notariële archieven van alle gemeenten tot 1843 gescand, waarmee een belangrijke bron voor zowel historisch als genealogisch onderzoek ontsloten is. Van kranten, tijdschriften en boeken zijn in 2016 geen scans geproduceerd. Van de lopende jaargangen tijdschriften (en een enkele krant) wordt echter steeds meer direct digitaal aangeleverd, waardoor er wel nieuwe pagina's toegevoegd zijn aan de database.

In 2016 is door de vrijwilligers hard gewerkt aan het op naam ontsluiten van de 'notariële repertoria'. Deze toegangen op de notariële archieven helpen de onderzoeker snel de weg te vinden in deze informatierijke bron. De 35 vrijwilligers hebben 86.436 akten ingevoerd, waarmee 181.542 nieuwe namen zijn toegevoegd aan de database. In totaal zijn er nu 2.226.749 namen terug te vinden in onze database.

Een andere groep vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen, zoals de notulen van de Alkmaarse vroedschap uit de jaren 1598-1608, en stukken uit het archief van de geschiedschrijver Simon Eikelenberg (18^e eeuw).

Daarnaast is er met de inzet van de social media ook gewerkt aan de vergroting van de interactiviteit. Met de inzet van Facebook en Twitter zijn inmiddels community's gevormd, die het Regionaal Archief volgen en ook regelmatig hun reacties geven op de berichten en de informatie zelf ook verder verspreiden. Niet alleen via internet, maar ook in de reguliere contacten ontvangen we regelmatig complimenten over onze activiteiten op de sociale media en onze omgang met open data, wat ons sterkt in het idee dat we op de goede weg zijn.

6. Samenwerken met historische verenigingen, o.m. door het laten gebruik maken van de infrastructuur van het archief (depot/collectiebeheer, digitaliseren/applicatie, vrijwilligers)

Doelen:

- Beschikbaar stellen van de infrastructuur van het RHCA voor historische verenigingen en erfgoedinstellingen, t.w.:
 - Beschikbaar stellen van de internetapplicaties van het RHCA zodat verenigingen hun eigen collecties via de beeldbank en tijdschriftviewer op hun eigen website kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
 - Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;

- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.
- Via internet beschikbaar stellen van de tijdschriften van de historische verenigingen uit de regio.

Het Regionaal Archief zet het beleid voort, om in samenwerking met de historische verenigingen de tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen uitgeven, te digitaliseren en via internet beschikbaar te stellen. Deze publicaties worden meestal in kleine oplage uitgegeven en zijn daardoor vaak niet meer leverbaar. Dankzij digitalisering worden de resultaten van verricht onderzoek, wat ondanks het lokale karakter vaak interessant is voor een veel bredere kring, voor iedereen beschikbaar.

De meeste historische verenigingen beschikken niet over een veilige en geklimatiseerde opslag of over een digitale infrastructuur waarin de duurzaamheid van (gescande) afbeeldingen is gegarandeerd. Door de digitaliseringskennis en infrastructuur van het Regionaal Archief beschikbaar te stellen hebben zij de mogelijkheid om hun gedigitaliseerde materialen via de databases en website van het Regionaal Archief op een professionele manier op internet te zetten en op te slaan. In de collecties bevinden zich soms kostbare en unieke exemplaren, die na digitalisering ook een veilige plaats kunnen krijgen in de archiefbewaarplaats van het Regionaal Archief. Dankzij deze samenwerking is het materiaal voor de toekomst veiliggesteld en bovendien voor een groot publiek bereikbaar.

Enkele collectieonderdelen zijn al opgeslagen in de depots van het Regionaal Archief. Met een aantal verenigingen zijn inmiddels afspraken gemaakt, terwijl met andere gesproken wordt over deze samenwerking.

Ook het initiatief van de website 'Op de kaart' is met het oog hierop opgezet. Het biedt een intuïtieve manier om kennis te nemen van de geschiedenis van de eigen woon- of geboorteplaats en geeft vele mogelijkheden om de historische kennis toegankelijk te maken via internet. De verenigingen en gemeenten hebben zelf de mogelijkheid om informatie toe te voegen. Inmiddels zijn er interactieve kaartwebsites van Alkmaar, Heerhugowaard, Heiloo en Den Helder beschikbaar.

Indien er vraag is vanuit een historische vereniging of gemeente, kan ook voor andere gemeenten een 'Op de kaart'-website gemaakt worden. Het succes van deze sites wordt namelijk bepaald door de mate van samenwerking die hierin gecreëerd kan worden.

7. Acquisitie bronnenmateriaal

In het kader van de opdracht om de lokale en regionale geschiedbeoefening te stimuleren en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal, past het werk aan de bibliotheek en de topografisch-historische atlas:

Gerealiseerd:	werkelijk 2015	begroot 2016	werkelijk 2016
Wetenschappelijke bibliotheek:			
• aantal aanwinsten	447	500	405
• aantal beschrijvingen	664	800	1.439
Topografisch-historische atlas			
• aantal aanwinsten (collecties)	75	40	77
• aantal beschrijvingen	7.200	2.500	8.850

8. Huisvesting

Doelen:

- Verhuur van depotruimte om de hogere lasten voor huisvesting op te vangen
- Particuliere archieven in de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling zullen extra aandacht krijgen

Onder punt 1 is al gemeld dat we er ook in 2016 in zijn geslaagd om de gestelde doelen te realiseren voor het werven van extra inkomsten door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden. Vanwege de grote interesse van zowel de aangesloten gemeenten als derden voor het (tijdelijk) opslaan van archieven in onze depots, is een aantal vaste kasten in een van de depots vervangen door verrijdbare archiefstellingen. Dit betekent dat nu op een klein deel van het bibliotheekdepot na (gereserveerd voor kwetsbare boeken en delen die beter niet in verrijdbare stellingen kunnen worden geplaatst) alle depots volledig ingericht zijn met verrijdbare stellingen. Dit betekent dat er een zo goed als optimale efficiëntie is bereikt.

Daarnaast is er in samenwerking met de gemeente Alkmaar hard gewerkt aan een verdere optimalisatie van de klimaatinstallatie, met als resultaat dat de energielasten significant lager uitvielen.

Met het in gebruik nemen van het nieuwe depot in 2013 is er voldoende ruimte om ook weer actief te acquireren op basis van het Acquisitiebeleidsplan. Hierbij is extra aandacht geweest voor de particuliere archieven uit de gemeenten die nog niet zo lang aangesloten zijn bij de gemeenschappelijke regeling en de bouwvergunningen. Dit betrof in de afgelopen periode met name archieven van kerkgenootschappen en organisaties die zich op de jongerencultuur richten.

Huisvesting in m²:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)

1.591 m²

Depotruimte (BVO)

2.586 m²

De beschikbare opslagcapaciteit beslaat ca. 18.589 m¹ (was 18.029 m¹). De uitbreiding is ontstaan door het vervangen van een aantal vaste door verrijdbare stellingen.

De stand van zaken per 31-12-2016:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
RAA archief & collecties ⁴	6.602	6.828	8.585	9.042	9.376	11.037 ⁵
Waterschappen	800	810	811	811	811	817
Verhuur derden	780	686	3.158	5.206	6.222	5.310 ⁶
Totaal (strekende meter):	8.182	8.324	12.554	15.059	16.409	17.164

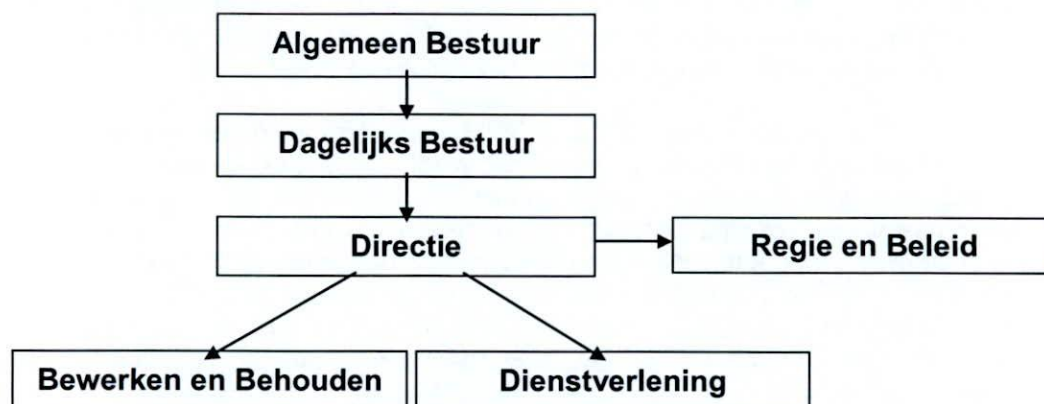
⁴ Door een wijziging in meetmethodiek wijken de metrages iets af van vorige jaren, de trends zijn echter gelijk gebleven.

⁵ De grote stijging over 2016 is te verklaren doordat een aantal gemeenten de bouwvergunningen hebben overgebracht, waarmee in 2016 de archiefcollectie met ruim 1,5 kilometer archief is gegroeid.

⁶ De daling in het aantal verhuurde meters is veroorzaakt door het vertrek van het Zuid-Afrikahuis, die tijdelijk ruimte had gehuurd vanwege de verbouwing van hun huisvesting en depot in Amsterdam.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Baten en lasten 2016 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

'Wat heeft het gekost?'

Totaal baten	€ 2.383.706
Totaal lasten	€ 2.393.496
Resultaat	€ 9.790 negatief
Inclusief mutaties in de reserves	

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Op 1 januari 2016 (na bestemming van het resultaat over 2015 van € 693 voordelig in de algemene reserve) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 208.304. Het eigen vermogen kende per eind 2015 na resultaatbestemming de volgende verdeling:

Algemene Reserve	€ 25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 114.412
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	€ 48.298
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 20.000
Totaal eigen vermogen	€ 208.304

Per eind 2016 was de stand van de reserves als volgt:

Algemene Reserve	€ 25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	€ 98.068
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	€ 0
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	€ 0
Nog te bestemmen resultaat	€ 9.790 -/-

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2016 € 25.594. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het begrotingstotaal. Voor 2016 bedraagt dit maximum € 56.857. Door onttrekking van het negatieve resultaat over 2016, daalt de algemene reserve na bestemming tot € 15.803.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg

De Provincie Noord-Holland heeft voor de verbetering van de publiekstoegankelijkheid van de nieuwe huisvesting een subsidie beschikbaar gesteld die in de loop van de jaren (t/m 2022) vrijvalt ter dekking van afschrijvingslasten op investeringen die op dit gebied zijn gepleegd. Deze bestemmingsreserve bedraagt per balansdatum € 98.068. Jaarlijks wordt hier € 16.344 aan onttrokken tot de reserve is uitgeput.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Deze bestemmingsreserve dient ter dekking van (een deel van) de lasten die de in de periode 2015-2016 gemaakt worden voor de voorbereiding van het e-depot en voor de implementatie van de inspectietaken. In 2015 is een aanzienlijk deel van de bestemmingsreserve vrijgevallen ter dekking van salarislasteren m.b.t. dit onderdeel. Het restant is in 2016 vrijgevallen.

Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders

Deze bestemmingsreserve is beschikbaar gehouden om achterstanden in de reguliere bedrijfsvoering op te kunnen vangen die zijn ontstaan door de uitvoering van het Metamorfoze-project. In 2015 is een aanvang gemaakt met de uitvoering van een conserveringsproject voor charters (perkamenten documenten uit de 14^e – 18^e eeuw). Eind 2015 is een derde van dit project uitgevoerd en bedraagt deze bestemmingsreserve nog € 20.000. Het restant is in 2016 vrijgevallen en het project afgerond.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

De risico's die begin 2016 zijn onderscheiden, zijn in meer of mindere mate nog steeds aanwezig. Begin 2017 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Voortgang nullijn en/of bezuiniging
2. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden
3. Geen extra financiering voor nieuwe taken

Ad. 1 Nullijn en/of bezuiniging

Omdat een groot deel van de exploitatie vastligt (eigen personeel en huisvesting vormt ruim 80% van de begroting), zijn extra bezuinigingen zeker op korte termijn niet eenvoudig te realiseren. Zo is de mogelijkheid voor bezuiniging op huisvestingskosten zeer beperkt:

- Het bestaande huurcontract heeft een looptijd van 20 jaar.
- Opzeggen van een deel van het contract alleen mogelijk met instemming van de verhuurder.
- Grootste deel betreft depotruimte (ca. 80%); hierop is bezuiniging in het geheel niet mogelijk.

Onder punt 1 op pagina 6 is al verwezen naar de Commissie Taken en Financiën, die onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheden en gevolgen van verdere bezuinigingen en versteviging van de financiële basis. Het advies was af te zien van verdere bezuinigingen en de benodigde financiering voor het e-depot goed te keuren en de gemeentelijke bijdrage te indexeren. We achten het risico verwaarloosbaar dat de komende jaren geen indexering wordt toegekend maar willen dit onderwerp niettemin onder de aandacht blijven brengen.

Ad. 2 Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden

Over 2016 heeft het Regionaal Archief ruim € 300.000 inkomsten uit aanvullende diensten gerealiseerd, met name door het beschikbaar stellen van depotruimte aan derden, maar ook door subsidieontvangsten.

Er bestaat het risico dat een of meer partijen (een deel van) de huur van opslagcapaciteit opzegt. Dit betreft met name het deel van de 'externe' partijen, over 2016 ca. € 220.000. De kans op het wegvallen van de helft hiervan wordt ingeschat op 50%, hetgeen een aanwezigheid van weerstandsvermogen vergt van € 55.000.

Daarnaast zal het Regionaal Archief zelf steeds meer depotruimte nodig hebben, waardoor de te verhuren capaciteit afneemt. Voor de komende jaren levert dit laatste nog geen problemen op, maar in de toekomst zal hier wel rekening mee gehouden moeten worden.

Om dit risico te verkleinen, is in 2016 gezocht naar extra externe depotcapaciteit. Deze kan ingezet worden om aan de groeiende vraag te voldoen en geeft bovendien de mogelijkheid om bij het vertrek van een van de grotere huurders toch de bezettingsgraad van het eigen depot hoog te houden.

Ad. 3 Geen extra financiering voor realisatie e-depot

In de begroting waren geen gelden opgenomen voor extra inspectiecapaciteit en voor de voorbereidingen voor een e-depot. Voor de periode 2015-2016 is hiervoor de Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling beschikbaar gesteld. Zoals in de jaarstukken over 2015 al aangegeven, werd verwacht dat vanaf eind 2016 extra middelen nodig zijn omdat de bestemmingsreserve tegen die tijd uitgeput zal zijn. In de begroting voor 2017 zijn deze kosten inmiddels meegenomen en gedekt door een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Wel zal rekening gehouden moeten worden met extra kosten per 2018 voor de daadwerkelijke realisatie van een e-depot. Deze kosten zullen in de loop van 2017 duidelijk worden. We hanteren een mogelijk risico op termijn van € 100.000.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

1. Voortgang nullijn en/of bezuiniging:	€	0
2. Wegvallen eigen inkomsten depotgebruik derden	€	55.000
3. Geen extra financiering voor nieuwe taken	€	<u>100.000</u>
Totaal:	€	155.000

Rekening houdend met de stand van de Algemene Reserve per eind 2015 (bijna € 26.000), bestaat er een risico van € 129.000. Dit bedrag kan als volgt verdeeld worden (gewichten zijn de gemeentelijke bijdragen voor 2016):

Gemeente	Bijdrage 2016	risico boven de algemene reserve
Alkmaar	827.929	54.571
Hollands Kroon	166.411	10.969
Bergen	105.018	6.922
Castricum	120.264	7.927
Den Helder	197.691	13.030
Heerhugowaard	156.378	10.307
Heiloo	78.936	5.203
Langedijk	95.505	6.295
Schagen	161.480	10.644
Texel	47.534	3.133
Totalen	1.957.143	129.000

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Het meer digitaal beschikbaar stellen van archiefbescheiden, collecties, inventarissen en catalogi heeft geleid tot een groei van de raadpleging en het gebruik van de bronnen via internet. Deze raadpleging komt niet in plaats van, maar bestaat naast de huidige raadpleging van bronnen in de studiezaal. Deze twee activiteiten (studiezaal- en internetgebruik) ontwikkelen zich naast elkaar, waardoor de extra uitgaven voor digitalisering niet gecompenseerd kunnen worden door behaald efficiencyvoordeel. Het beoogde effect, een groei van de raadpleging via internet, is wel behaald. Vanwege de kosten die gemaakt worden, zowel incidentele (digitalisering) als structurele (beschikbaarstelling via internet), zal er in de begroting de komende jaren rekening gehouden moeten worden met een verdere stijging van ICT gerelateerde kosten.

Deze stijging zal nog versterkt worden door de ontwikkelingen bij de overheden, waar op dit moment steeds meer digitaal gewerkt wordt. Van verschillende aangesloten gemeenten is nu al de vraag binnengekomen om digitale bestanden te kunnen overbrengen. Deze zullen vervolgens permanent bewaard moeten blijven, waarvoor het Regionaal Archief over een gecertificeerd e-depot zal moeten beschikken. Voor de daadwerkelijke realisatie van een e-depot zal aanvullend budget beschikbaar moeten worden gesteld. In de loop van 2017 zal meer zicht ontstaan op de bedragen die hiervoor nodig zijn.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 5.000 niet als investeringen worden gezien.

1.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2015 een boekwaarde van € 462.094. In 2016 is voor € 21.425 geïnvesteerd in archiefkasten in het depotgebouw.

Op 31-12-2016 bedraagt de boekwaarde van de activa € 399.304.

Deze boekwaarde is als volgt te verdelen:

Machines/apparaten en installaties	€ 395.346
Overige materiële vaste activa	€ 3.958

1.2.4 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het Treasurystatuut is in 2015 herzien en in het Algemeen Bestuur vastgesteld. Het vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Door de omvang van de investeringen die zijn gedaan in het kader van de verhuizing en de voortschrijdende bezuinigingen was de liquiditeitspositie van het RHCA begin 2015 dusdanig, dat is overgegaan tot het aantrekken van een lening bij de BNG van € 250.000 voor de duur van twee jaar. Het rentepercentage dat hiermee gemoeid is, bedraagt 0,89% per jaar. Het totale geleende bedrag is begin 2017 terugbetaald. Tegelijkertijd is een nieuwe lening aangegaan voor 2 jaar bij de Nederlandse Waterschapsbank. Het nieuwe rentepercentage bedraagt 0,02%.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het RHCA is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het RHCA geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het RHCA zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 94.432 negatief. Gecorrigeerd voor afschrijvingen (€ 84.215) en investeringen (€ 21.425), bedraagt het EMU-saldo over 2016 € 31.642 negatief.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	verloop van de kengetallen		
	realisatie 2015	begroting 2016	realisatie 2016
Netto schuldquote	11,8%	14,2%	12,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	11,8%	14,2%	12,0%
solvabiliteitsrisico	34,1%	24,1%	18,4%
structurele exploitatieruimte	-8,5%	-3,7%	-7,3%

De schuldquote is eind 2016 ongeveer op hetzelfde niveau als eind 2015. De begroting ging uit van een hogere quote omdat in de begroting een lager eigen vermogen was opgenomen en beperkter vlottende activa. Mede door een nog te ontvangen subsidie is de schuldquote lager uitgevallen. De solvabiliteit is lager dan begroot omdat door de omvangrijke vrijval van bestemmingsreserves het eigen vermogen aanzienlijk verminderd is. De structurele lasten zijn hoog ten opzichte van de structurele baten. De niet-structurele baten worden gevormd door vrijval uit bestemmingsreserves, risicovolle externe baten en een eenmalige meevaller m.b.t. energielasten. De structurele exploitatieruimte is ruimer negatief dan de begroting omdat de vrijval van de bestemmingsreserve niet volledig verwerkt was bij de bepaling van het kengetal bij de begroting.

1.2.5 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2016	31-12-2015
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>	399.304	462.094
<u>Investerings met een economisch nut :</u>		
Overige investeringen met een economisch nut	399.304	462.094
Totaal vaste activa	399.304	462.094
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	6.141	391
Vorderingen op openbare lichamen	460	71
Overige vorderingen	5.680	320
<u>Liquide middelen</u>	57.964	32.314
Kassaldo	280	1.265
Banksaldi	57.684	31.049
<u>Overlopende activa</u>	155.134	115.880
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.		
Totaal vlottende activa	219.238	148.586
TOTAAL	618.542	610.680
PASSIVA	31-12-2016	31-12-2015
VASTE PASSIVA		
<u>Eigen vermogen</u>	113.871	208.304
Algemene reserve	25.594	24.900
Bestemmingsreserves	98.068	182.710
Resultaat na bestemming	-9.790	693
<u>Vreemd vermogen</u>	0	250.000
Lening BNG	0	250.000
Totaal vaste passiva	113.871	458.304
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>	345.680	8.671
Overige schulden	323.878	8.671
Debetsaldo bank	21.802	0
<u>Overlopende passiva</u>	158.991	143.705
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen		
Totaal vlottende passiva	504.671	152.376
TOTAAL	618.542	610.680

PROGRAMMAREKENING (in €)

Baten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143
Incidentele baten	195	-	42.079
Totaal baten	2.154.339	2.212.934	2.299.064

Lasten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760
Kapitaallasten	90.056	90.975	86.440
Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296
Digitalisering	1.137	4.000	24.211
Materiële kosten	53.999	57.320	96.006
Directe productkosten	53.983	62.500	62.850
Totaal lasten	2.230.379	2.274.277	2.393.496

Saldo van baten en lasten	76.041-	61.344-	94.432-
----------------------------------	----------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	76.734	61.344	84.642
Mutatie reserves	76.734-	61.344-	84.642-

Resultaat	693	0	9.790-
------------------	------------	----------	---------------

Begrotingsrechtmatigheid

De programmarekening bestaat uit één programma. Ten opzichte van de begroting is er in totaal een overschrijding te zien op de lasten van 5,2% (€ 119.000 ten opzichte van € 2.274.000). De voornaamste oorzaak hiervoor is gelegen in de kosten van inhuur derden (deels vergoed uit de subsidie Metamorfoze). Omdat er eveneens een overschrijding te zien was op de opbrengsten, is het uiteindelijke negatieve resultaat beperkt tot € 9.790.

Bij de analyse van de verschillen is het belangrijk hieraan een oordeel te koppelen over het zich wel of niet voordoen van begrotingsrechtmatigheid. In principe zijn alle begrotingsoverschrijdingen onrechtmatig tenzij het Algemeen Bestuur vindt dat er redenen zijn om te oordelen dat de overschrijdingen rechtmatig zijn. Het Algemeen Bestuur heeft in het controleprotocol al een kader gecreëerd met een indeling van oorzaken van begrotingsoverschrijdingen.

Het bestuur wordt periodiek op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee geïnformeerd van over- en onderschrijdingen. Het bestuur geeft hiermee ook haar toestemming voor de overschrijdingen. Het is voor het RHC niet gebruikelijk om te werken met begrotingswijzigingen maar als gevolg van de toetreding van de gemeente Texel is de begroting op dat punt gewijzigd. De lasten passen binnen het bestaande beleid en zijn bovendien beperkt van omvang. De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2016 € 25.594 en daalt door bestemming van het behaalde resultaat naar € 15.803.

Met het vaststellen van de programmaverantwoording verklaart het Algemeen Bestuur zich akkoord met de overschrijding van de lasten op de genoemde onderdelen.

2.3. TOELICHTINGEN

2.3.1 Grondslagen financiële verslaglegging

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Microfichering en digitalisering)	10 jaar

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen. Eind 2016 was het saldo van de lopende rekening van de BNG negatief zodat dit verantwoord is onder de vlottende passiva.

Vaste Passiva

De langlopende lening van € 250.000 die in januari 2015 is aangegaan voor een periode van 2 jaar is gesloten, is per medio januari 2017 afgelost. Waardering hiervan is tegen nominale waarde onder de vlottende schulden. Na aflossing is overigens een lening met dezelfde omvang aangegaan, wederom voor een periode van 2 jaar.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

2.3.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Overige investeringen met een economisch nut	399.304	462.094

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2016	Boekwaarde per 31-12-2015
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	395.346	454.178
Overige materiele vaste activa	3.958	7.916
Totaal	399.304	462.094

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2015	Investeringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2016
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	454.178	21.425	-	80.257	395.346
Overige materiele vaste activa	7.916	-	-	3.958	3.958
Totaal	462.094	21.425	-	84.215	399.304

De afschrijvingen op een deel van de inrichting van het pand worden gedekt door een bestemmingsreserve die met dit doel gevormd is. De resterende omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt per 31-12-2016 € 98.068,-.

Viottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-16	31-12-15
Gemeenten	460	71
Vorderingen op openbare lichamen	460	71

Overige vorderingen	31-12-16	31-12-15
Debiteuren	5.680	320
Stand ultimo boekjaar	5.680	320

Liquide middelen

	31-12-16	31-12-15
Kassaldo	280	1.265
Banksaldi	57.684	31.049
Stand ultimo boekjaar	57.964	32.314

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-16	31-12-15
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Belastingdienst / Omzetbelasting 4e kwartaal	59.412	57.601
Project Archief 2020		12.443
Webhosting	21.220	12.394
WSO-systeembeheer	13.334	12.540
Project Metamorfoze	43.035	
Overige	18.133	20.902
Totaal	155.134	115.880

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2016	31-12-2015
Algemene reserve	25.594	24.900
Bestemmingsreserves	98.068	182.710
Resultaat na bestemming	9.790-	693
Totaal	113.871	208.304

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Reserves	31-12-2015	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2016
Algemene reserve	24.900			693	25.594
Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg	114.412		16.344		98.068
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	48.298		48.298		-
Bestemmingsreserve Metamorfoze Polders	20.000		20.000		-
Totaal	207.610	-	84.642	693	123.662

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 juli 2016 is de programmaverantwoording over 2015 vastgesteld, waarbij is ingestemd met de voorgestelde resultaatverdeling. Het positieve resultaat over 2015 van € 693 is naar aanleiding hiervan toegevoegd aan de Algemene Reserve. In 2016 is de Bestemmingsreserve Huisvesting Bergerweg verminderd met het jaarlijkse bedrag dat bij de vorming van de reserve bepaald is ter dekking van de afschrijvingen op een deel van de investeringen. Het restant van de Bestemmingsreserve Metamorfoze, die is ingesteld om achterstanden goed te maken die als gevolg van dat project ontstaan waren, is in 2016 vrijgevallen. Het restant van de Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling is eveneens in 2016 vrijgevallen.

Lang vreemd vermogen

	31-12-2016	31-12-2015
Lening BNG	-	250.000
Totaal	-	250.000

Begin 2015 is een lening aangetrokken bij de BNG ten grootte van € 250.000 voor een periode van 2 jaar. Als gevolg van aanzienlijke investeringen in verband met de huisvesting, was er behoefte aan aanvullende liquide middelen. De lening is aangetrokken met een rentepercentage van 0,89%. De lening is begin 2017 afgelost en de verplichting hiertoe is eind 2016 onder de vlottende schulden opgenomen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2016	31-12-2015
Aflossing lening BNG	250.000	
Overige schulden < 1 jaar	73.878	8.671
Banksaldo (eind 2015 onder liquide middelen)	21.802	-
Totaal	345.680	8.671

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2016	31-12-2015
Vereniging van Huurders afrekening afgelopen jaar		39.019
Te betalen vakantiegeld	33.528	
Belastingdienst-Loonbelasting dec '16 ('15)	50.221	50.957
Belastingdienst-VpB stelpost	25.000	
ABP pensioenen		11.819
Te betalen accountantskosten	6.158	6.800
Betalingen aan crediteuren onderweg	20.423	
Diversen	23.660	35.110
Totaal	158.991	143.704

2.3.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 215.004 voor 2017. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2017 € 546.766 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033.

2.3.4 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Baten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143
Incidentele baten	195	-	42.079
Totaal baten	2.154.339	2.212.934	2.299.064

Lasten:	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760
Kapitaallasten	90.056	90.975	86.440
Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296
Digitalisering	1.137	4.000	24.211
Materiële kosten	53.999	57.320	96.006
Directe productkosten	53.983	62.500	62.850
Totaal lasten	2.230.379	2.274.277	2.393.496

Saldo van baten en lasten	76.041-	61.344-	94.432-
----------------------------------	----------------	----------------	----------------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	76.734	61.344	84.642
Mutatie reserves	76.734-	61.344-	84.642-

Resultaat	693	0	9.790-
------------------	------------	----------	---------------

Het negatieve resultaat over 2016 heeft als voornaamste oorzaak de niet begrote lasten van nog uit te betalen vakantietoelage (van juni t/m december 2016) in het kader van het individueel keuzebudget (€ 33.528). Hiernaast is er hogere inhuur van personeel inzet geweest ten behoeve van inspectie, e-depot en het charterproject dat verlaat is uitgevoerd als gevolg van de realisatie van het Metamorfoseproject van enige tijd geleden. Tegenover deze voorziene extra inzet heeft een vrijval plaatsgevonden uit de bestemmingsreserves die met dit doel gevormd zijn. Verder zijn de kosten van huisvesting hoger dan begroot als gevolg van een te beperkte oorspronkelijke raming. De kosten zijn in lijn met 2015. In de materiële kosten is een stelpost opgenomen in verband met mogelijke verplichtingen van Vennootschapsbelasting (€ 25.000). Tevens is er een incidentele bate gerealiseerd in de vorm van een positieve afrekening van energielasten. In totaal is er een beperkt negatief resultaat gerealiseerd.

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Verrichte diensten	247.898	255.791	299.842

De verrichte diensten zijn de omzetten van aan derden geleverde diensten. Een toenemend beroep van externe organisaties leidt tot hogere baten van verhuur van opslagruimte. Het uitgangspunt voor de komende jaren is dat deze opbrengsten gerealiseerd blijven worden.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Gemeentelijke bijdragen	1.906.246	1.957.143	1.957.143

De gemeentelijke bijdrage per inwoner is in 2016 gelijk gebleven als gevolg van het wederom niet honoreren van de loon- en prijsindexering. Stijging van de totale bijdrage is het gevolg van de toetreding van de gemeente Texel tot de gemeenschappelijke regeling.

Incidentele baten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Incidentele baten	195	0	42.079

In 2016 is een aanzienlijke positieve afrekening van energielasten over de jaren 2014 en 2015 ontvangen.

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Salarissen	966.432	1.012.083	997.781
Overige personele lasten	25.835	37.342	24.539
Totaal Personeelskosten	992.266	1.049.425	1.022.320

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde salariskosten zijn lager dan de in de begroting opgenomen omdat niet alle formatie is ingevuld (13,43 fte ipv 14,66 fte). In plaats daarvan is gekozen voor uitbesteding van werkzaamheden. Op dat onderdeel is een overschrijding te zien.

Personeel van derden

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Personeel van derden	107.717	92.177	161.760

De kosten van inhuur van extern personeel zijn hoger dan begroot. De oorzaak hiervan ligt met name in inzet om achterstallige werkzaamheden uit te voeren (agv het Metamorfoze-project). Ook is er in het kader van het nieuwe Metamorfoze-project extra inzet gepleegd ter vervanging van eigen inzet. Een deel van de verklaring voor de overschrijding is de onderbezetting m.b.t. het vaste personeel.

Kapitaallasten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Afschrijvingen investeringen	90.056	90.975	86.440

In 2016 is alleen geïnvesteerd in archiefruimte in het depot. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Huisvestingskosten

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Bergerweg 1	837.754	827.378	850.612
Totaal Huisvestingskosten	837.754	827.378	850.612

De eindsituatie m.b.t. de huisvesting is inmiddels bereikt en het huidige niveau van de lasten zal naar verwachting van structurele aard zijn.

Kosten automatisering

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Kosten automatisering	93.469	90.502	89.296

Digitalisering

	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Digitalisering	1.137	4.000	24.211

In 2016 is achterstallige digitalisering uitgevoerd. De achterstand was opgelopen tijdens het eerdere Metamorfoze-project. Tegenover deze extra kosten staat dan ook een vrijval uit de bestemmingsreserve.

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Aanschaf meubilair	1.688	1.451	245
PR en voorlichting	2.397	11.844	10.863
Kantoorbehoeften	3.605	3.000	3.583
Frankeerkosten	1.495	2.000	2.213
Telefoonkosten	781	1.600	771
Representatiekosten	1.502	6.000	324
Onderhoud kantoomachines	653	-	670
Accountantskosten	8.500	9.000	9.509
Bedrijfsgezondheidszorg	2.469	2.000	2.478
Verzekeringen	2.424	3.250	1.778
Kosten kopiëren	6.364	6.000	4.425
Verhuizing incl huur externe ruimte	1.225	-	327
Lasten voorgaand boekjaar	1.133	-	-
Overige kosten	19.762	11.175	58.822
Totaal Materiële kosten	53.999	57.320	96.006

De verschillen tussen de realisatie en de begroting zijn met name positief, met uitzondering van een flinke overschrijding op de overige kosten. Deze post wordt veroorzaakt door de stelpost in verband met de vennootschapsbelasting en ook met advieskosten rond de inrichting van de informatietechnologie.

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2015	Begroting 2016 herzien	Realisatie 2016
Aanschaf bibliotheek	8.815	6.000	4.633
Aanschaf atlas	236	4.000	1.225
Restauratie	9.932	4.500	13.566
Conservering	14.451	7.500	7.346
Abonnementen en tijdschriften	4.580	5.000	4.419
Film	661	1.500	3.571
Kosten E-depot	-	15.000	18.329
Educatie	5.161	4.000	1.088
Druk-/bindwerk	4.667	5.000	2.549
Contributies/DIVA	5.482	10.000	6.125
Totaal Directe productkosten	53.983	62.500	62.850

De verschillen in deze post zijn beperkt en de algehele lijn is dat er zeer zuinig met de beschikbare middelen is omgegaan. Op restauratie is een overschrijding te zien in verband met extra uitgevoerde werkzaamheden voor het charterproject.

2.3.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Topfunctionaris	functie	functie
dhr. P.M. Bruinooge	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
mw. O. Rasch	lid AB	wethouder Bergen
dhr. W. Swart	lid AB	wethouder Castricum
dhr. K.F. Schuiling	vicevoorzitter AB en DB	burgemeester Den Helder
dhr. L. Dickhoff	lid AB	wethouder Heerhugowaard
dhr. T.J. Romeyn	lid AB	burgemeester Heiloo
dhr. J.R.A. Nawijn	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
dhr. J. Nieuwenhuizen	lid AB en DB	wethouder Langedijk
mw. M. van Kampen-Nouwen	lid AB	burgemeester Schagen
dhr. M. Uitdehaag	lid AB	burgemeester Texel
dhr. P. Post	Secretaris AB en DB	Directeur RHCA

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwaarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis waarvan deze inschaling is de bruto beloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2016 € 116.393 voor een dienstverband van 40 uur. Kostenvergoedingen (reiskosten e.d.) en beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2016 resp. € 882 en € 14.288. Dit maakt het totaalbedrag over 2016 € 131.563. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 179.000 voor 2016.